

**TÜRK YE CUMHUR YET
KIRIKKALE ÜN VERS TES
SA LİK B L MLER ENST TÜSÜ**

**LKÖ RET M Ö RENC LER N N BEDEN E T M
DERS NDE SINIF YÖNET M NE A T GÖRÜ LER N N
NCELENMES**

Erkan TORTU

**BEDEN E T M VE SPOR ANA B L M DALI
YÜKSEK L SANS TEZ**

**DANI MAN
Yard.Doç.Dr. Hakan DÜNDAR**

2012-KIRIKKALE

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan "İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinde Sınıf Yönetimine Ait Görüşlerinin İncelenmesi" isimli çalışma aşağıdaki jüri üyeleri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 18/09/2012

Yrd.Doç.Dr. Mehmet ÖÇALAN
Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Jüri Başkanı

Yrd.Doç.Dr. Hakan DÜNDAR
Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Üye

Yrd.Doç.Dr. Sinan AYAN
Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Üye

Ç NDEK LER

KABUL VE ONAY	II
Ç NDEK LER	III
ÖNSÖZ.....	V
S MGELER ve KISALTMALAR	VI
TABLolar D Z N	VII
ÖZET.....	VIII
ABSTRACI.....	IX
I – G R	1
1.1. Ara tırmanın Amacı.....	6
1.2. Problem	6
1.3. Alt Problem	6
1.4. Sınırlıklar	6
1.5. Tanımlar	6
1.6. Ara tırmanın Önemi.....	7
II - GENEL B LG LER	8
2.1. Sınıf Yönetim.....	9
2.2. Sınıf Yönetimi Yakla ımları	11
2.2.1. Geleneksel Yakla ım.....	11
2.2.2. Ça da Yakla ım.....	11
2.3. Sınıf Yönetiminin Amaçları.....	13
2.4. Etkili Sınıf Yönetimi lkeleri	14
2.5. Sınıf Yönetimini Etkileyen Etmenler.....	18
2.5.1. Ö retmen.....	18
2.5.2. Ö renci.....	18
2.5.3. E itim Programı	20
2.5.4. Sınıf Ortamı.....	21
2.5.4.1. Sınıf Ortamının Fiziksel De i kenleri	21
2.5.4.2. Sınıfın Büyüklü ü ve Ö renci Sayısı.....	22
2.5.4.3. Isı.....	23
2.5.4.4. I ık.....	24
2.5.4.5. Renk	24

2.5.4.6. Gürültü	24
2.5.4.7. Temizlik	25
2.6. Sınıf Yönetimi Modelleri	25
2.6.1. Tepkisel Model.....	25
2.6.2. Önlemsel Model	26
2.6.3. Gelişimsel Model	26
2.6.4. Bütünsel Model	27
2.7. Beden Eğitimi Sınıf Yönetimi.....	27
2.8. Beden Eğitimi Dersinde Disiplin	29
2.9. Beden Eğitimi Dersinde Etkili Sınıf Yönetimi	30
2.10. Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel Ortamın Düzenlenmesi	32
2.11. Sınıf Yönetiminde İletişim-Etkileşim	33
2.11.1. Öğretmen-Öğrenci İletişimi	33
2.12. Sınıf Yönetiminde Aile Modellerinin Etkisi	35
2.13. Sınıf Yönetiminde Kurallar ve Disiplinin Sağlanması	37
2.13.1. Disiplin.....	37
2.14. Sınıf Yönetiminde Ceza ve Ödül	38
2.14.1. Ceza.....	38
2.14.2. Ödül.....	40
2.15. Yapılan İlgili Çalışmalar	41
III – MATERYAL ve METOD.....	47
3.1. Araştırma Grubu ve Denekler	47
3.2. Veri toplama Araçları.....	47
3.3. Ölçeğin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması.....	47
3.4. Verilerin Toplanması.....	54
3.5. Verilerin Analizi.....	52
IV – BULGULAR.....	53
V – TARTIŞMA ve SONUÇ	60
KAYNAKLAR.....	71
EKLER.....	87
Ek 1. Anket Formu.....	87
ÖZGEÇM	88

ÖNSÖZ

Etkili bir sınıf yönetimi hem ö retmenler hem de ö renciler açısından son derece hayati öneme sahiptir. Sınıf yönetimi; Ö retmenlerin derse ve ö rencilere daha hakim olması, ö rencilerin ise verimlilik düzeylerinin artırılması için önemli bir etkidir. Bu çalı mam da Beden E itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi uygulamalarında ne kadar etkin olduklarını örgencilerin görüşleri ile inceledik.

Bu çalı mayı, Yüksek Lisans tezi olarak bana öneren ve çalı malarım sırasında yardımlarını esirgemeyen, bilgi ve tecrübeleri ile beni yönlendiren danı man hocam Yrd.Doç.Dr. Hakan DÜNDAR'a te ekkür ederim.

Erkan TORTU

SİMGELER VE KISALTMALAR

X	Aritmetik Ortalama
SS	Standart Sapma
P	Anlamlılık Derecesi
N	Ki i Sayısı
T	T Testi

TABLÖLÄR D Z N

Tablo 1. Ö rencilerin Sınıf ve Cinsiyetlerine Göre Da ılımı.....	47
Tablo 2. Sınıf yönetimi görü leri Ölçe i Faktör Analizi Sonuçları.....	50
Tablo 3. Sınıf yönetimi görü leri Ölçe i Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	51
Tablo 4. İkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü lerinin toplam puanlarının cinsiyetlerine göre farklılı ına ili kin T-testi sonuçları....	53
Tablo 5. İkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü lerinin toplam puanlarının okul çevresinin sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından farklılı ına ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları.....	54
Tablo 6. İkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerine ait toplam puanlarının ö rencilerin ya ları bakımından farklılı ına ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları.....	55
Tablo 7. İkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerine ait toplam puanlarının ö rencilerinin ailelerinin sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından farklılı ına ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları..	56
Tablo 8. İkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerine ait toplam puanlarının ö rencilerinin Beden e itimi dersine ilgi düzeyleri bakımından farklılı ına ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları.....	57
Tablo 9. İkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerinin anket sorularına göre da ılımı.....	58

ÖZET
İLKÖ RETİM ÖĞRENCİLERİNİN BEDENE TMM DERSİNDE
SINIF YÖNETİMİNE AİT GÖRÜMLERİNİN İNCELENMESİ
Erkan TORTU

Çalışmanın amacı, ilkö retim öğrencilerinin beden eğitimi dersinde sınıf yönetimine ait görüşlerinin incelenmesidir.

Araştırmanın evrenini, 2010–2011 öğretim yılı Çorum ili merkezindeki ilkö retim okullarında öğrenim gören 6,7 ve 8’inci sınıf öğrenciler, örneklemi ise bu öğrencilerden tesadüfî örneklem metodu ile seçilen 1171 ilkö retim öğrencisi olmaktadır.

Veriler; araştırmacı (2011) tarafından geliştirilen “Sınıf Yönetimi Görüşleri Anketi” ile toplanmıştır. Anket; iki bölüm ve 23 maddeden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerin kişisel özellikleri ile ilgili; ikinci bölümde ise sınıf yönetimi algıları ile ilgili maddeler yer almaktadır.

Araştırmada anket yoluyla toplanan veriler kullanılarak frekans ve yüzde dağılımları bulunmuş, öğrencilerin cinsiyetlerine, okudukları okulların bulunduğu çevrenin ekonomik düzeylerine, yaşlarına, ailelerinin ekonomik düzeylerine ve beden eğitimi dersine karşı ilgilerine göre, ankete verdikleri cevapların değerlendirilmesinde t-testi, anova testi, ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında ise “SPSS 17” istatistik paket programı kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi .05 olarak belirlenmiştir.

Sonuç olarak bu çalışmada araştırmaya katılan ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin cinsiyetlerine göre benzerlik gösterdiği görülmüştür. Ancak ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin toplam puanlarının, öğrencilerin okudukları okulların bulunduğu çevrenin ekonomik düzeylerine, yaşlarına, ailelerinin ekonomik düzeylerine ve beden eğitimi dersine ilgilerine göre sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin farklılık gösterdiği görülmüştür.

ABSTRACT

PR MARY SCHOOL STUDENTS VIEWS ON THE APPL CAT ON OF CLASS MANAGEMENT N THE LESSON OF PHYS CAL EDUCAT ON

Erkan TORTU

In this study, the researcher aims to find primary school students views on the application of class management in the lesson of physical education.

The Population of research is to consist of students who study in schools of primary education in the city center of Çorum in academic year:2010–2011 and the sample,1171 students of the primary school selected with the method of random sampling from this students.

The data were collected through “The Classroom Management Views of Student’ Questionnaire” which was prepared by The Researcher (2011) and consisted of two parts with sum of 23 items. n the first part, it takes place items concerng the personal characteristics of students and the second part,their insights of class management

In this research, frequency and percentage distributions were found by using data that was obtained via questionnaire. In the evaluation of this part, T-test was used considering gender and the case of in-service of physical education teachers and Anova test was used to evaluate the answers according to the case of rank. SPSS 17 program was used to assess the data and the findings that were counted. Wallis Tests were used .05 significance level was used in the statistical analyzis.

n conclusion, this researchment shows that the views about applications of class management of students who participated the researchment resemble according to gender.But, Total score belonging to views of students of the primary school about class management applications varies according to, the economic levels of the environment that schools of students was located in, their ages,economic levels of their families and their interests to physical education lesson.

BÖLÜM I

G R

Bu bölümde ara tırma problemi, amaç, önem, sınırlılıklar ve tanımlar ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Sınıf yönetimi bir bütün olarak ele alınmalıdır. Çünkü öğrencilerin iyi bir eğitim alması ve sınıf ortamında gerekli olan kuralları öğrenmesi açısından çok önemlidir. Sınıf yönetimi kavramı doğrultusunda öğretmenlerimize büyük görevler düşmektedir. Öğrencilerin hayatına yeni başlayan çocukların ailelerinden uzaklaştığı ilk yer sınıftır. Dolayısıyla öğretmenlerin bu durumun bilincinde olmaları gerekir. Etkili bir sınıf yönetimi bilgisine sahip öğretmenler öğrencilerini bu bilgiler doğrultusunda yönlendirerek onların eğitim ve öğretim hayatlarına daha sıkı sarılmalarında etkili olacaktır. Eğitim sisteminin en alt birimi olan sınıf, özel bir öğretim ortamıdır. Sınıf aynı zamanda bir üretim merkezi ve eğitimsel amaçların davranışa dönüşümüne yerdedir. Sınıf çok özel bir ortamdır. Çünkü toplumu 21. yüzyıla taşıyacak ulusal hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için gerekli özgün davranışlar sınıfta kazandırılacaktır. Sınıf, ulusal düzeyde, her sektörde gereksinim duyulan nitelikli insan yetiştirilen bir yerdir. Çok küçük yaşlardan itibaren öğrenciler kurallarla ilk kez sınıfta tanışır. Bir başka ifadeyle her türlü ilke, kural, davranış ve tutumlar sınıfta kazandırılabilir. Sınıf, eğitim sisteminin en küçük ve en son birimi, ancak eğitim yönetiminin ilk ve temel basamağıdır (Saritas, 2000).

Örgün eğitimin vazgeçilmez öğeleri olan öğrenci, öğretmen, ders planı, eğitim programı, öğretim süreci, yöntem ve teknikler, eğitim teknolojisi ve zaman gibi birçok öğe sınıfta birlikte yer alır. Öğretmen bütün bu öğeler arasında anlamlı ve sürekli bir eylem sürdürmektedir. Bu nedenle öğretmen, sınıf yönetimi konusunda yeterli olmak zorundadır. Okulda öğretmenin görevi sadece öğretim yapmakla kısıtlı değildir. Okulun başarısı, etkin bir sınıf yönetiminden geçmektedir. Öğretmen, etkili bir öğretici olmanın yanında sınıfta etkili bir yönetici de olmak zorundadır. Öğrencilerin başarılı olabilmesi için öğretmenin alan bilgisinin yanında, sınıf yönetimindeki performansı da önemlidir. Eğitim öğretim etkinliklerinde beklenen başarıyı elde etmenin birincil koşulu, etkili bir sınıf yönetimidir.

(Sarıtas,2000).

Sınıf yönetimi kavramı genel olarak, öğretmenlerin öğrenciler üzerinde egemenlik kurarak disiplini sağlaması ve sınıfı kontrol etmesi olarak algılanmaktadır. Oysaki bir sınıf lideri olarak öğretmen, sınıfı iyi yönetmek için öğrencileri tarafından da tasvip edilen ve olumlu geri dönüşler alabileceği stratejiler geliştirmeli, öğrencileri ile etkili bir iletişim ağı oluşturabilmelidir. Araştırmanın problemi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Etkili bir sınıf yönetimi için öğretmenlerin, içinde yaşadıkları toplumu etkileyen politik, ekonomik ve kültürel değişkenleri çözümlayebilen, entelektüel bir kişilik örtüsüne ve liderlik becerilerine sahip olması kaçınılmazdır. Öğretmen, içinde yaşadığı topluma yön veren sosyal değişimlerin de yönlendiricisi olmalıdır. Bunun ön şartı ise, öğretmenin önce kendisini, sonra da kendisi dışında ki çevreyi tanımasıdır. Kendini içinde yaşadığı toplum ile dünyayı tanıma çabası göstermeyen bir öğretmenin oldukça karmaşık bir fenomen ve varlık olan çocuğu tanıması, onun çevresinde gerçekleşen etkinlikleri, sınıf denen bir mekânda etkin bir biçimde yönetmesi mümkün görünmemektedir (İman ve Turan, 2004).

Sınıf yönetiminin öğretmen yetiştirme programları içinde yer almaya başlamasıyla beraber, bu alandaki kuramsal ve uygulamalı çalışmalarında bir artış görülmüştür. Ülkemizde sınıf yönetimi dersi de 1997–1998 öğretim yılından itibaren öğretmen yetiştirme yükseköğretim kurumlarının eğitim programlarına zorunlu bir ders olarak konulmuştur (Çelik, 2003).

Eğitimde başarılı olmak için, sınıfın iyi yönetilmesi ilk adım olarak kabul edilir. Bu nedenle öğretmenin liderlik rolü ön plana çıkmakta ve grup dinamizmini bilmesi önem kazanmaktadır. Bu bağlamda yönetim ve öğretim birbiriyle bağlantılıdır. Bir nevi sınıf yönetiminde başarılı olanlar genellikle iyi öğretmen özelliklerini taşımaktadırlar. Öğretmenlerin eğitimcilik özelliği kadar yöneticilik özelliklerinin de geliştirilmesi önemlidir. Aynı şekilde öğrenme etkinliklerinin düzenli bir şekilde planlanması, sınıf içi kurallara uyulması ve sınıftaki iletişimi açık seçik belli olması da öğretmenin sınıf yönetimine katkı sağlayabilir; dolayısıyla disiplin sorunlarını en aza indirebilir. Öğretmenlerin bireysel özellikleri, ders verirken kullandığı strateji, yöntem ve teknikleri de sınıf yönetimini etkilemektedir (Açıkgöz, 1998).

Öğretmenler öğrencilerini, çevreyi ve eğitimi etkileyecek faktörleri iyi analiz

etmeli, sınıf yönetimi çalı malarını bu unsurları göz önüne alarak planlamalıdır. Ö retmen eline gelen her hamura güzel bir ekil vermelidir. Bu arada eline her ulasan hamurun kıvamı aynı olmayacak, kimine daha fazla su katarak, kimine daha çok çaba harcayarak onları ekillendirecektir. Bu arada yakmadan pi irmekte önemlidir. Yani ö renciyi bir yandan bilgilendirirken, bir yandan da olumlu davranı lar olu turularak dengeli, mutlu, ba arılı bir birey olarak topluma kazandırmaya çalı acaktır. Sınıfı bir sistem olarak algılamayı gerektiren sınıf yönetiminin e itim ve ö retim üzerindeki etkisi alan yazında genel kabul gören bir anlayı biçimidir. Etkili bir sınıf yönetimi olmaksızın sınıf ortamında ö renciye kazandırılmak istenen davranı biçimlerinin istenen düzeyde gerçekleşebilece ini söyleyebilmek zordur (Terzi, 2002).

Ö retmenin ki isel nitelikleri, ö renme etkinliklerinin yöneticisi olarak yeterli i, yeterlik duygusu, ö renme sürecini izleme, de erlendirme ile ders vermedeki yeterli i, özgeçmi i, ö renci ve di er bireylerle ili kileri onun sınıftaki ba arısını da etkiler. Ö retmenin ö renci ve kendi hakkındaki tutum ve algıları, ö renci davranı larının tanımlanması ve onlarla ba a çıkılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların evden aldıkları olumsuz geri bildirimle ra men, ö retmenlerin, ö rencilerin kendilerini algılama biçimlerini ve davranı larını de i tirmeye yardım edebilir. Ö retmenin sınıfında en üst düzeyde ö retim faaliyetlerinde bulunabilmesi ve ö rencilerin derse katılma oranlarının yükselmesi için sınıf yönetimi ile istenmeyen ö renci davranı larını ortadan kaldırma konularında yeterli bilgiye ve bu bilgiyi kullanabilme yetene inin olması gerekmektedir (Güçlü, 2002).

Ö retmen yeterli i, aynı zamanda ö retmenin sınıf yönetimi yakla ımını da ilgilendirmektedir (Woolfolk ve Hoy 1990; Savran ve Çakıroglu, 2003).

Ö retmenin, sınıfta ortamın fiziksel yönden düzenlenmesi, plan-program etkinliklerinin hazırlanması ve uygulanması, zamanın etkili kullanılması, ö retmen ve ö renci ili kisi ile davranı larının geli tirilmesi ve düzenlenmesi gibi konularda yönetim çalı malarında da bulunması gerekmektedir (Ba ar, 1999).

Modern e itim-ö retim anlayı ı içerisinde ö retmenin görevi sadece ö retmek de ildir. Ö rencilerin ö renme ihtiyaçlarını kar ılamasının yanında sosyal bir sistem olan sınıfın organizasyonu ve yönetimi de ö retmenin sorumluluk alanı

içine girmektedir. Ö retmenin ba arısında ö retimle sınıf yönetimi arasında birbirini tamamlayan bir ili ki oldu u görülür (Arı ve Saban, 2000).

Beden e itimi dersleri içinde olumlu bir sınıf ortamının olu turulması ve etkili bir sınıf yönetiminin gerçekleştirilmesi de son derece önemlidir. Beden e itimi derslerinin sınıf ortamından farklı ortamlarda yapılması, ö rencilerin okul uniformalarından uzakla ıp spor kıyafetleriyle do al ve özgürce hareket etme imkânına sahip olması, zaman zaman sınıf yönetiminin bozulmasına ve ciddi disiplin problemlerinin çıkmasına sebep olabilmektedir. Beden e itimi ö retmeninin de dersin ve ö rencilerin do allı nını, hareket özgürlü üne zarar vermeden, çok katı ve a ır disiplin kurallarına ba vurmaktan sınıfın kontrolünü sa laması gerekir. Aksi takdirde ö rencilerin beden e itimi dersinden zevk almaları önlenemez, ö renci ve ö retmen arasında olası bir çatı ma ortamının olu masına da sebep olabilir. Beden e itimi dersinde olu acak olumsuz bir sınıf ortamı ö rencileri de beden e itimi ö retmenini de olumsuz etkileyerek beden e itimi dersinin verimini dü ürecektir. Ayrıca ö rencilerin ve ö retmenin ö renme ortamından uzakla masına sebep olacaktır. Bu nedenle beden e itimi ö retmeni sınıf yönetimi konusunda yeterli bilgi, beceri ve davranı lara sahip olmalıdır. Olumlu bir sınıf ikliminin olu turulmasında rol oynayan en önemli unsur, kuskusuz ö retmenin insani ve mesleki yönden sahip oldu u niteliklerdir. Ö retmenlik mesle inin gerektirdi i nitelikleri ta ımayan bir ö retmenin etkili sınıf yönetimi davranı ları göstermesi beklenemez. Ö retmen, her eyden önce alanı ve mesle i ile ilgili gerekli yeterli e sahip oldu una önce kendisi inanmalıdır. Ö retmenin kendisi hakkında sahip oldu u yeterlik duygusuyla sınıf içi süreçlere ili kin olarak sahip oldu u bilgi ve becerilerin, ö rencilerin sınıf içi ö renmelerinin ba arısında önemli bir etmen oldu u ileri sürülmektedir (Turan, 2006).

Günümüzde her alanda meydana gelen hızlı de i me ve geli meler, beden e itimi ve spor alanında da kendisini göstermektedir. Beden e itimi ve spora birçok yönden faydalarından dolayı insanlar veya ülkeler büyük önem vermekteler. Beden e itimi ve spora elit sporcu yeti tirmek, kitle sporu olu turmak ve genel e itime katkılar sa lamak açılarından büyük menfaatler sa lamayı planlayan ülkeler büyük yatırımlar ile bilimsel ara tırmalar yapmakta ve önemli mesafeler de almaktadırlar. Bu alanda, ö retim yöntemleri ve uygulamaları da hızla de i mekte ve

geli me göstermektedir (Karaküçük, 1989).

Dünya'daki bütün geli mi ülkelerin beden e itimi ve spora yakla ımları e itimin bütünlü ü içerisinde sa lıklı bir toplum yeti tirmektir. Bu da toplumu olu turan bireylerin fizik, zihin ve ruh sa lı ı ile refah düzeylerini iyile tirmek, yükseltmek anlamı ta ımaktadır. Yani bireylerin okul içi ve okul dı ı beden e itimi ve spor ile rekreasyon (e lendenlen) etkinliklerine katılmaları sa lanarak bir yandan beden, zihin ve ruh özellikleri geli tirilirken, bir yandan da dengeli ve sa lıklı bir ekilde geli en ki ilik ve karaktere, özgür ve bilimsel dü ünme yetene i kazandırılmaktadır. Beden e itimi ö retmenlerinin yeterlikleri ve sınıf yönetimi davranı larının tespit edilmesi ve bunların dile getirilmesi için ciddi ara tırmalara ihtiyaç vardır. Bu ara tırmaların sonucunda ortaya çıkacak problemlere, alınacak olan mantıklı tedbirlerle beden e itimi ö retmenlerinin i kalitelerinin artırılması yoluna gidilmelidir. Dolayısıyla bu ara tırmada; beden e itimi ö retmenlerinin yeterlikleri ve sınıf yönetimi davranı ları ortaya çıkarılarak, çözüm yolları önerilecektir. Ara tırmanın bu konuda yapılacak ara tırmalara da yardımcı olabilece i dü ünülmektedir. Bu ara tırmada; öncelikle beden e itimi ö retmenlerinin yeterlikleri ve sınıf yönetimi davranı ları de i kenlerine göre çok yönlü olarak incelenmi tir (Yalçınar, 1991).

1.1. Ara tırmanın Amacı

Ara tırmanın amacını ilkö retim ö rencilerinin Beden e itimi dersinde sınıf yönetimine ait görü lerinin incelenmesi olu turmaktadır.

1.2. Problem

İlkö retim ö rencilerinin Beden e itimi dersinde sınıf yönetimine ait görü leri farklılık göstermekte midir?

1.3. Alt Problemler

-Ara tırma grubunun sınıf yönetimine ait görü leri cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?

- Ara tırma grubunun sınıf yönetimine ait görü leri okul çevresinin sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?

- Ara tırma grubunun sınıf yönetimine ait görüşleri ya gruplarına göre farklılık göstermek temidir?

- Ara tırma grubunun sınıf yönetimine ait görüşleri ailelerin sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?

- Ara tırma grubunun sınıf yönetimine ait görüşleri beden eğitimi dersine ilgi düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?

1.4. Sınırlıklar

Ara tırma, Çorum merkez İkö retim okulunda okuyan 6. 7. ve 8. sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

1.5. Tanımlar:

Sınıf Yönetimi: Sınıf yönetimi, sınıf kurallarının belirlenmesi uygun bir sınıf düzeninin sağlanması, öğrencinin ve zamanın etkili bir şekilde yönetilmesi ve öğrenci davranışlarının denetlenerek olumlu bir öğrenme ikliminin geliştirilmesi sürecidir (Gündüz, 2001).

Beden Eğitimi: Bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, jimnastiğe, spora dönük alıştırma ve çalmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir (Aracı, 2000).

1.6. Ara tırmanın Önemi

Günümüzde etkili öğretmenlik eğitiminin etkili sınıf yönetimini içermesi gerektiği anlaşılmıştır. Nitekim eğitim fakültelerinde yeniden yapılanma kapsamında programa “sınıf yönetimi” dersinin konması bu anlayışın sonucunda gerçekleşmiştir. Öğretmenler için en önemli sorunun etkili sınıf yönetimi sağlama ile ilgili olduğu bilinmektedir. Özellikle yeni yetişen öğretmenler için çok önemli bir sorun olan sınıf yönetimi, son yıllarda ortaya çıkan hızlı sosyal ve kültürel değişimler nedeniyle öğrencilerde meydana gelen değişimlerden dolayı da deneyimli öğretmenler için de sorun olmaya başlamıştır. Ayrıca, son yıllarda yapılan araştırmalar da öğrenci başarısının etkili sınıf yönetimine bağlı olarak değişimini ortaya koymaktadır (Erden, 2001).

Buna göre, öğretmenlerin etkililiğinin sınıf yönetimine bağlı olduğunu anlamaktadır. Bundan dolayı öğretmen yetiştirme kurumlarında sınıf yönetimi dersi programda yer almaya başlamıştır (Okutan, 2005).

Ülkemiz sporunun gelişimi için önemli bir araç olan okul sporları ve beden eğitimi dersleri, giderek önemini yitirmektedir, okulların bilgi yüklemeyi ön plana çıkarmaları nedeniyle özel ders ve dershaneler zinciri oluşmuştur, okul sporları yapılamaz hale gelmiştir. Artık öğrenciler bu zamanlarında oyun oynayamaz, spor yapamaz durumdadırlar. Bu sorunların yanında okulların spor alanlarının giderek daralması, okullar için zorunlu bir ihtiyaç olan spor tesislerinin göz ardı edilmesi, beden eğitimi öğretmenlerinin konularının derinleşmesi, spor hakkında yeterli düzeyde ilgi ve bilgisi bulunmayan okul yöneticilerinin olumsuz tavırları ve spor politikalarını belirleyen kurumlar yüzünden, okul sporları ortadan kalkmak üzeredir. Hâlbuki sporda alt yapısı ve elit sporcu sayısı çok az olan ülkemiz sporu için, okul gençliği büyük bir potansiyele sahiptir. Spor eğitiminde temel eğitim, gelişim performans ve yüksek performans dönemleri ilk ve orta öğretim dönemlerine denk gelmektedir. Bu nedenle, okul sporumuzun temelini oluşturmaktadır (Turhan, 1993).

İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinde Sınıf Yönetimi Uygulamalarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır, tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu ekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2004). Bu bölümde araştırmanın çalışma grubu, ölçme aracının geliştirilmesi ve verilerin analizinde kullanılan tekniklere değinilmiştir.

BÖLÜM II

GENEL B LG LER

2.1. Sınıf Yönetimi

Yeni bir yılla birlikte artan de i im hızı ve bu hıza ayak uydurabilecek nitelikli insan gücü yeti tirmek zorunda olan e itim sistemimizin ba arısı nitelikli ö retmenlere ba lıdır. Nitelikli insan gücünün yeti tirildi i yer sistemin en i levsel parçası olan okul ve sınıftır. Bu nedenle etkili bir okul ve sınıf yönetiminin var olması gereklili i kaçınılmaz olarak kar ımıza çıkmaktadır. Etkili bir sınıf yönetimi olmaksızın sınıf ortamında ö renciye kazandırılmak istenen davranı biçimlerinin istenen düzeyde gerçekleşebilece ini söylemek zordur (Terzi, 2002).

Sınıf ya amının bir orkestra gibi yönetilmesidir: E itim programlarının hazırlanması, kaynak ve i lemlerin organizasyonu, çevrenin maksimum düzen için düzenlenmesi, ö rencilerdeki geli imin izlenmesi, olası sorunların önlenmesidir (Lemlech, 1988).

Sınıf yönetimi, içinde ö renmenin gerçekleştirilece i bir çevrenin olu turulabilmesi için gerekli olanakların ve ö renme düzeninin sa lanması, sürdürülmesidir (Ba ar, 1999).

Bir ba ka deyi le, sınıf yönetimini “ö retmen ve ö rencilerin çalı ma engellerinin en aza indirilmesi, ö retim zamanının uygun kullanılması, etkinliklere ö rencilerin katılımının sa lanmasıdır” ekinde vurgulandı ı gözlenmektedir (Ba ar, 1999).

Bu görü ü do rulayan ba ka dü üncelerde bulunmaktadır.

İlgar’a göre ise sınıf yönetimi “Ayrıca e itimin amaçlarına ula tırılabilmesi için sınıftaki kaynakların, insanların, zamanın etkili ve verimli bir ekilde yöneltilmesine sınıf yönetimi adı verilir” ekinde ele alınmaktadır (İlgar, 1996).

Ö retmenin temel görevi ö rencilerde hedefler do rultusunda istendik davranı de i ikli i meydana getirmektir. Ancak ö retmen bu temel görevini yerine getirirken, derslere devam etmeyenleri belirleme, ö rencilerin sınıf içi etkinliklerini ve ödevlerini kontrol etme, ö retim materyallerini düzenleme, sınıftaki çalı ma ko ullarını geli tirme, ö retimi engelleyici etmenleri ortadan kaldırma gibi bazı akademik olmayan i lerle de u ra mak zorundadır. Sınıfta bu tür i lerin düzenlenmesi sınıf yönetimi olarak kabul edilmektedir. Sınıfın iyi yönetilmesi,

ö retmenlik rolünün ön plana çıkmasını ve ö retmenin grup dinamizmini bilmesinin gereklili ini öngörür. Bu ba lamda ö retim ve yönetim birbiriyle ba lantılı olmalıdır (Demirel, 1999).

Ö renme kar ılıklı bir etkile medir. Her ya antı, her çocuk için ayrı bir anlam ta ır. E itim ve ö retimde hayatilik esastır, konuların seçilmesinde, i lenmesinde bulunan yerden ve zamandan ba lanmalıdır, çocuklar ba kalarının istediklerini de il, ilgi duydukları eyleri ö renirler, çocuklar görmek ve i itmekten çok yaparak ö renirler, e itim ve ö retim planlı ve programlı bir çalı madır, e itim ve ö retimde rehberlik esastır. E itim ve ö retimde, sınıf iklimi, etkile im düzeni, ö renci katılımı sa lanmak zorundadır. Bütün bu ilkeler ö retmenin meslek bilgisi içerisinde yer alan sınıf yönetiminin önemli noktalarını belirtmektedir. Bu nedenle bakanlık ilk i lerden biri olarak bunları ilkokul programı ile ö retmene hatırlatmayı gerekli görmü tür (Binba ıo lu, 1999).

Sınıf yönetimi bir disiplin planından çok daha fazlasıdır. Bir ö retmenin disiplinle ilgili inanı ları ve de erleri sınıf yönetiminin bir parçası olmasına ra men, sınıf yapısının di er yönleri de çok etkilidir (Dinsmore, 2003).

Ö retmen sınıfı yönetirken fiziksel ortam (ders araç gereçleri, oturma düzeni, dolap, masa, sıra, ısı, ı ık, renk gürültü vb.) düzenleme, program-plan hazırlama ve uygulama, sınıf içi ili kileri düzenleme gibi etkinliklerde bulunur. Di er bir deyi le sınıf yönetimi ö renmeyi sa layıcı bir sınıf ortamının olu turulmasıdır. Ancak, bu ekilde olu turulmu bir sınıf ortamı, ö rencilerde istendik davranı de i ikli i yapabilir. Sınıf yönetimin ba arısını etkileyen sebep sınıf yönetimi anlayı na bakı açısından kaynaklanmaktadır. Bu dü ünçe tarzlarını çok farklı gruplara ayırmak mümkün oldu u gibi genelde tarihsel sürecine baktı ımızda bunu iki gruba ayırmak mümkündür. Bunlar Geleneksel Yakla ım ve Ça da Yakla ım tanımlamalarıdır. (Gündüz, 2001).

2.2. Sınıf Yönetimi Yakla ımları

Sınıfta ö renme için olumlu bir sınıf ortamının olması, sınıfın etkin ve verimli bir ekilde yönetilmesinin bir bakıma ö retmenin izledi i sınıf yönetimi yakla ımıyla alakalı oldu u söylenebilir. Sınıf yönetiminin merkezinde yer alan iki etkin ö e; ö retmen ve ö renci, sınıf yönetimi yakla ımının belirleyicisidir. Bu iki

etkin ö eden ö retmenin merkezde oldu u sınıf yönetimi yakla ımı geleneksel sınıf yönetimi yakla ımı yansıtırken, ö rencinin etkin oldu u sınıf yönetimi yakla ımı ise ça da sınıf yönetimi yakla ımını yansıtmaktadır.

2.2.1. Geleneksel Yakla ım

Geleneksel yakla ım ö retmen merkezlidir. Ba ka bir anlatımla, sınıf için ya antılarda ve bu ya antıların aktarıldı ı e itim etkinliklerinde ö retmen etkin, ö renci edilgen, bir konumdadır. Ö retmen ö renci ili kileri, a ır ı ölçülerde yapılandırılmı tır. Sınıf içi kurallar oldukça katı ve tek yönlüdür. E itim amaçlarının ve sınıf içi kuralların belirlenmesinde, ö renci katılımına yer verilmez. Ayrıca sadece ö retmen tarafından belirlenen ve de i mez do rular olarak yansıtılan bu kurallar, tartı ılmazlar. Daha çok ö retmenin geleneksel otorite figürü olarak algılandı ı toplumlarda gözlenen bu yakla ım demokratik yaşamın gerekleri ile ba da maz. Ö renciler, ki ilik yapıları ve benlik tasarımları farklı olması nedeniyle, otorite simgesi olarak algıladıkları ö retmenlerine, farklı tepkiler geli tirirler. Ancak ö retmen kendince uysal ya da yaramaz olarak tanımladı ı bu ö rencilerin, gerçekte uyum sorunları yaşamakta olduklarını göremez. Bu durumda genellikle, ö retmen yaramaz olarak tanımladı ı ö rencilere kar ı, açık ya da örtülü bir mücadele ba latır (Aydın, 1998).

2.2.2. Ça da Yakla ım

Ça da yakla ım örgütteki insan ö esine yönelik bir süreçtir. Sınıf yönetiminin merkezinde ö renci bulunur. Geleneksel sınıf yönetiminde geçerli olan otorite, ça da yakla ımda yerini etkile meye bırakmı tır (Aytekin 2000;Gündüz, 2001).

Ça da sınıf yönetimi yakla ımı, sınıfı bir sistem olarak algılamayı gerektirir. Bu anlamda sınıf; ö renci, ö retmen, ders programları, e itim ortamı gibi iç, okul, çevre ve aile gibi dı etmenlerin etkile ti i bir alandır. Dolayısıyla sınıf içi ya am, gerçek ya amdan yalıtılmı bir ortam de il, canlı ve dinamik süreçler toplamıdır. Ö retmen bu sürecin iç ve dı dinamiklerini olu turan özgün ko ulların bilincinde olmalıdır. u halde ö retmen, okul içindeki ve çevredeki olanaklardan e itim amacıyla en uygun ekilde yararlanmalıdır. Örne in, ö retmen bir yandan okuldaki

rehberlik servisi ile, di er yandan ö rencilerin aileleri ile yakın ili kiler geli tirerek, sistemin ö elerinden yararlanabilir. Böylece hem e itim sorunları karşısında yalnız kalmaktan kurtulur, hem de e itim sistemini etkileyen ö elerin katkılarını bütünüle tirir. Do al olarak kolektif ve duyarlı bir sınıf atmosferi sa lanarak, e itimin kalıcılı ı artırılır. Çünkü davranı de i ikli i sürecinin, sadece sınıfla sınırlandırılması, gerçekçi ve geçerli bir yakla ım de ildir. Ancak her ko ulda, sınıf yönetiminin en önemli ö esi olan ö retmen, ö rencileri için bir model olmayı ba arabilmelidir (Aydın, 1998).

Bu bulgulara karşın ö retmen yeti tirme programlarında sınıf yönetimi konusuna gerekli önemin verildi ini söylemek oldukça güçtür. Ülkemizde sınıf yönetimin ö retmenlik programlarında ayrı bir ders olarak ele alınması 1997 yılında sonra gerçekleş mi tir (Erden, 2005).

Halen görev yapmakta olan birçok ö retmen bu ba lık altında herhangi bir ders almamı tır. Çalış tıkları okullarda okul davranı politikasının yoklu u ya da yetersizli i, rehberlik ara tırma merkezi gibi e itim kurumlarından yeterince yararlanamama ve davranı yönetimi konusunda hizmet içi e itim olanaklarında olmamasından dolayı sorun ya amaktadır (Atıcı, 2002). Bunun en belirgin kanıtlarından birisi, ö retmen adaylarının yeti tirme sürecinde ö retmenlik ve sınıf yönetimi konusunda çok iyimser ve insancıl görü e sahip olmalarına kar ın, ö retmenli e ba ladıktan sonra, özellikle sınıf yönetimi konusunda katı ve baskıcı denilebilecek bir davranı biçimi sergiledikleri saptanmı tır. Bunun en büyük nedenlerinden birisi ö retmen adaylarının yeti tirme sürecinde uygulamadan uzak, yeterli beceriyi kazanmadan mezun olmalarıdır. Ö retmen yeti tiren kurumların teorik e itimin yanı sıra uygulamalı e itime a ırlık vermeleri gerekir. Uygulama e itimi esnasında ö rencilerin kar ıla tıkları sorunların tespit edilerek adaylara yönelik rehberlik faaliyetlerine önem verilmesi konusuna dikkatle e ilmekte fayda vardır. Uygulamalı e itim kâ it üzerinde haftanın belirli günlerinde okula gitmekten çok daha fazlasını gerektiren bir durumdur (Celep, 2004).

2.3. Sınıf Yönetiminin Amaçları

yi bir e itimin nitelikli ö retmenlerle sa layaca ı yadsınamaz bir gerçektir. Bunun yanında etkili bir e itim için etkili bir sınıf yönetimi sa lanması da önemli

di er bir etmendir. Öyle ki, sınıf yönetimi ö rencilerin etkili bir davranı örüntüsü kazanmaları yanında kendi davranı larını anlama ve yönlendirme yollarını geli tirmelerine de yardımcı olmalıdır (ahin, 2001).

Toplumumuzda anne babaların çocuklarından, yönetenlerin yönetilenlerden, ö retmenlerin ö rencilerinden, büyüklerin küçüklerden saygı adına boyun e ici davranı lar bekledikleri gözlenmektedir. Bu beklenti öyle boyutlara ula ıyor ki bir anne çocu unun saygılı oldu unu belirtmek için “kafasına vur a zından ekme ini al...” ya da bir veli görü mesi sırasında ö retmen veliye “çocu unuzdan o kadar memnunum ki bugüne kadar hiç sesini duymadım desem inanır mısınız!” ya da televizyonlarda her gün bir örne ini gördü ümüz bakanların müste arlarını veya kaymakamlarını herkesin gözü önünde azarlamaları vb.. Aslında, çocukların “itaatkâr” ya da boyun e ici davranmaları anne babaların, ö retmenlerin bir ölçüde isini kolayla tırmakta, böylece yeti kinler çocukları daha kolay yönetebilmektedirler (Yıldırım, 2004).

Son yıllarda sınıf yönetimi konusunda yapılan çalı maların artması ve ö retmen yeti tiren kurumlarda sınıf yönetimi dersinin konulması bu alana ilginin artı mını göstermektedir. Yabancı alan yazına bakıldı ında da sınıf yönetimi konusunda oldukça fazla çalı ma yer almaktadır. Sınıf yönetimine artan bu ilginin, ö retmenin ö retimi gerçekle tirme rolünün yanında sınıf yönetimi rolünün de bulunmasından; ö rencilerin kazanacakları bilgi, beceri, tutum ve alı kanlıkları etkilemesinden kaynaklandı ı söylenebilir (Aydın, 2000).

Yönetimin temel çerçevesi, ilkeleri ve teknikleri genel olarak her yer ve kurum için uyarlanabilir; çünkü yönetimin gerçekle ti i her yerde belirli amaçlar, belirli süreçlerden geçerek olu an ürünler, bu ürünlerin kontrol edilmesi gibi olgular vardır. Bu olgular sınıf ortamı içinde söz konusudur; yani sınıf ortamında da belirli amaçlara ula mak üzere gerçekle tirilen süreçlerden olu an bir yapı mevcuttur (Ünal ve Ada, 2003).

Sınıf yönetiminin temel amaçları, sınıfta zamanı etkili bir biçimde kullanma, sınıf i lerini düzenli bir biçimde yürütme ve ö rencilere kendi kendilerini yönetme becerisi kazandırmaktır.

2.4. Etkili Sınıf Yönetimi İlkeleri

Etkili bir sınıf yönetiminin ön koşulu; alanda yeterlilik, üst düzey öğretmen becerileri ve sınıf yönetimi becerileridir. Sınıf yönetiminde başarılı rolde olmak isteyen öğretmen, aşağıda belirlenen ilkelere uygun davranışları sergilemesi beklenir (Gözütok, 2000).

- Öğretmen, öğrencilere karşı arkadaşça tutumlar geliştirmelidir. Eğer öğretmenle öğrenciler arasında güvene dayanan bir ilişki varsa, sınıf yönetimi kolaylaşır. Başarılı sınıf yönetiminin odak noktası, öğretmen-öğrenci ilişkisinin niteliğidir.

- Öğrenciler sevdikleri öğretmenle işbirliği yaparlar. Yetkin öğretmenler, öğrencilerin güvenini kazanırlar. Öğretmen, bazen disiplin sorunu yaratan öğrencilere karşı bile olumlu tavır geliştirmelidir.

- Öğrenciler kendilerine değer veren öğretmenlerin sözlerini dinler ve onlara saygı duyarlar. Öğrenciler, birey olarak kabul edildikleri, duygularına ve görüşlerine değer verildiği mesajını almalıdırlar.

- Öğretmen, sınıf yönetimi konusunda mantıklı ve iyimser bir yaklaşım geliştirmelidir.

- Etkili öğretmenler, sınıf yönetiminde yüksek standartta davranışlara sahiptirler ve yeteneklerine güvenirlere. Sınıf yönetiminde zaman zaman sorunlar yaşasalar bile uzun dönemde öğrencilerine olumlu davranışlar kazandırır. Yönetimde yapıcı bir yaklaşım izlerler ve öğrencilerin kendilerini saymalarını konusunda iyimserdirler.

- Öğretmen, kontrol yerine, önlemeye dayalı sınıf yönetimi uygulamaları kullanılmalıdır. Sınıf yönetiminin temel hedefi, öğretmenin en az kesintiye uğrayacak şekilde düzenli bir ortam oluşturmasıdır.

- Uygun davranışı desteklemeyi amaçlayan sınıf yönetimine yönelik yapıcı yaklaşımlar, her zaman, uygunsuz davranış sonrası yapılan düzeltmelerden daha etkilidir.

- Öğretmen, uygun davranışa ilgi göstermeli ve sınıfta iyi niyet olmalıdır. Davranış kontrol etmenin en iyi yolu, öğrenci yanıtlarının olumlu yönlerine ilgi göstermektir.

- Öğretmen, belli öğrencilere özel ilgi göstermekten sakınmalıdır. Öğrenciler

sınıfta olu an, adalet duygularını sarsan uygulamalara kar ı duyarlıdırlar.

- Ö renciler anlamlı ö renme etkinliklerinde bulunurlarsa, istenmeyen davranı lar olu maz. Bunun sonucunda kesinti ve gecikme azalır. yi bir etkinlik planı ö renciyi anlamlı ö renmelere yönlendirir.

- Ö retmen, kesintiye yol açan uygulamalarını de i tirmelidir. Bazen istenmeyen davranı , zayıf ö retimin ya da ö retmenin yanlı yönetiminin sonucu olarak ortaya çıkar.

- Ö retmen, objektif, mantıklı ve uyumlu olmalıdır, olayları izlemelidir, olayları izleyemeyen ö retmenler bu özelliklere sahip olamayabilirler. Bu özellikler ö renciler de yansıyacaktır.

- Ö retmen tarafından dikte edilen kurallar ö rencilerin kar ı koymasına yol açar. Ö renci, belirlenmesinde katkıda bulundu u kuralları benimser, onlara uymaya özen gösterir.

- Ö retmen, sınıf kurallarının nedenlerini açıklamalıdır. Ö renciler, nasıl davranmaları gerekti ini bilmekten öte, niçin böyle davranmaları gerekti ini bilmek isterler. Bu kuralların uygun ö renme ortamı olu turmadaki i levlerini görmeleri önemlidir

- Ö retmen, olabildi ince az kural koymalıdır ve bu kuralları herkesin anlayaca ı ekilde belirtmelidir. Kuralların çok ve anla ılmaz olması kar ı klık yaratır. Fazla sayıda kural, bazılarının göz ardı edilmesine neden olur. Kurallara uyan ö rencilere olumlu peki tir ç verilmelidir.

- Ö retmen, uygun davranı lar gösteren ö rencileri övmeli, küçük sapmaları görmezden gelmelidir.

- Ö renci üzerine de il, kabul edilmeyen davranı üzerine odaklanmalıdır. Ö renciler kabul edilmeyenin ki isel özellikleri de il de davranı ları oldu unu anlamalıdırlar. Ö retmenin, kendilerini kabul etmedi i biri olarak görmedi ini algılamalıdırlar.

- Ö retmen, uygunsuz davranı ın olumsuz boyutlarını açıklamalıdır. Ö rencilere bu tür davranı larının sonucunda olu acak bireysel zararlar, düzensizlikler ve ö retimin kesintiye u rayabilece i anlatılmalıdır. Bu anlatım kısa ve açık olmalıdır. Uygunsuz davranı ın sonuçları abartılmadan, tehdit içermeyen belirtilmelidir.

- Ö retmen, ilgi çekmeye yönelik küçük yanlışları göz ardı etmemelidir. Söz almadan konuşma, arkadaşlarının sözünü kesme gibi küçük uygunsuz davranışlar genellikle ilgi çekmek için yapılır. Öğrencinin bu tür davranışlarına ilgi gösterilmediğinde bu yanlışlar azalır.

- Ö retmen, öğrencileri ceza ile tehdit etmemelidir. Tehdit ve uyarılar her zaman inatlaşma, dümanlık ve direnme yaratır. Öğretmen tehdit ettiğinde öğrenciler, öğretmenin ortamı kontrol edemediğini anlar.

- Ö retmen, öğrencilerle asla alay etmemelidir. Bir öğretmenin öğrencilerle alay etmesi, öğrenciler tarafından kişisel statülerine saldırı olarak görülür ve dümanlık ya da asilik yaratır. Öğretmeni adil olmayan biri olarak görürler ve uygunsuz davranışlarının sorumluluğunu üstlenmeyi reddederler. Alay, olumsuz bir değerlendirme eklidir ve uzun dönemde öğrencilerin benlik tasarımlarını yaralayıcı etkiler yapar.

- Ö retmen, olumsuz eleştiriden kaçınmalıdır. Bazı öğretmenler öğrencileri kontrol altında tutma amacıyla olumsuz eleştiriyi kullanırlar. Bazıları da öğretimin başarısızlığını örtmek amacıyla olumsuz eleştiriyi başvururlar. Öğrenciler sürekli olarak sınıf kurallarını bozuyorsa açıklamalar yapma yolu seçilmelidir.

- Ö retmen, öğrencileri etiketlememelidir. Öğretmenler bazen geç öğrenen problemliler gibi terimlerle öğrencileri etiketleme yoluna giderler. Bu adlandırmaları kullanan öğretmenler, öğrencinin benlik kavramını olumsuz etkilemektedir. Bazı öğrencileri iyi öğrenci olarak etiketlemek de, diğer öğrencileri zedeleme açısından en az kötü olarak etiketlemek kadar zararlıdır.

- Ö retmen, uygunsuz davranışları, özel toplantı ya da danışmanlık yoluyla düzeltmeye çalışmalıdır. Yetkin öğretmenler, öğrencilerle zıtlıkla yol açacak durumları yaratmaktan kaçınırlar. Eğer öğrencinin uygunsuz davranışları, diğer öğrencilerin önünde olumsuz olarak yargılanmasını, öğrenci savunmaya geçebilir. Öğretmen öğrenci ile özel olarak konuşursa, öğrenci davranışlarını değerlendirilmede daha objektif olur; öğrenci, öğretmenin önerilerine olumlu yanıtlar verir.

- Ö retmen, öğrenciyi cezalandırmaktan kaçınmalıdır. Öğrenciler ceza veren öğretmene dümanlık besler, bu da öğretmen öğrenci ilişkilerini zedeler. Ceza veren kişiyi hırçınlık modeli haline gelebilir. Bu pozisyon, öğretmenin sınıf yönetimini engeller. Kabul edilmeyen davranışları yok etmek için; görmezden gelme, geri çekilme

ya da biraz uygun olan türdeki davranı mı peki tirme yoluna gidilebilir.

- Ö retmen, normal yönetim yollarını izleyerek sorunu çözemiyorsa uzman personelden yardım istemelidir. Ö retmenler sınıfta sürekli olarak dersi kesintiye u ratan ö rencilere sınıf yönetimi ilkelerini uyguladıkları halde, sorunla ba edemiyorlarsa okul rehber ö retmeninden, yöneticiden ya da yetkinli i kabul görmü bir meslekta ndan yardım alabilirler.

- Ö retmen, ana babalarla, yöneticilerle, rehber ö retmenlerle i birli i yapmalıdır. Gerekirse sınıf düzenini sürekli bozan ö renciler için ana babalarla, yöneticilerle, rehber ö retmenlerle i birli i yaparak bu çocuklar için alternatif etkinlikler planlamalıdır (Gözütok, 2000).

2.5. Sınıf Yönetimini Etkileyen Etmenler

2.5.1. Ö retmen Kavramı

Ö retmenin yapısı ve yönetim tipi sınıftaki e itim ortamını etkilemektedir. Ö renci ö retmenin yönetim tarzına uygu davranmak zorundadır. Be yıl aynı ö retmen tarafında okutulan sınıfın yapısı, ö retmenin ki ilik özelliklerini yansıtabilmektedir. Birçok ki i hala çıt çıkmayan sınıfı uygun bir e itim ortamı olarak görebilmektedir. Oysa e itim ve ö retimde müzelere de il, uygun ö renme yakla ımları sonucu arı kovanı gibi isleyen, her bireyin aktif oldu u ö renme ortamlarına gereksinim duyulmaktadır (Arabacı, 2005).

Bu ortamların olu masında ö retmene önemli sorumluluklar dü mektedir. Ö retmenlerin ba arılı olabilmeleri için bazı bilgi ve becerileri bilmesine ihtiyaç vardır. Bunların ba lıcalarını a a ıdaki gibi sıralamak mümkündür (Erden, 2005).

1. Ö retmen ö rencilerin davranı larını etkileyen etmenleri bilmelidir.
2. Ö retmen sınıf içinde olumlu ö renci-ö renci ve ö retmen-ö renci ili kisi yaratabilmelidir.
3. Ö retmen sınıfta ö renciler için etkili bir ö renme ortamı yaratabilmelidir.
4. Ö retmen davranı de i tirme yöntem ve tekniklerini bilmelidir.

2.5.2. Ö renci kavramı

Ö renci kavramı, e itim ve ö retim sürecindeki insanın, bireyin adıdır,

günümüz Türkçesinde genel geçer bir terim olarak kullanılır. Ö renci kavramının içeri inde, sadece ö renen ya da bilgilenen bir ki i olma özelli i de il, genel anlamda e itilmek istenen bir ki i olma özelli i vardır. Bu anlamıyla, ö renci, e itim süreci içinde, e itim ve ö retim süreçlerini bir bütün olarak yasayan ve bu ya antı sonucunda, bili sel (cognitive), duyu sal (affective), devini sel (psiko-motor) davranı lar yanında, töresel (ethic) davranı larının da amaçlı ve olumlu yönde de i tirilmek istenen ki i dir. Arap ve Fars dillerinde kullanılan “talebe” teriminin kar ılı ıdır. E itim kavramı kar ılı ı kullanılmı terbiye kavramın içinde nasıl etik bir amaç varsa, talebe kar ılı ı kullanılmakta olan ö renci terimin içeri inde de, bir anlam yüklemesi olarak bu türden bir etik içerik bulunması gerekir. Ba ka deyi le ö renci sözü edilen de erler alanını da içerecek biçimde, bir bütün olarak e itilmesi yanında, ö renim görmesi gereken bir ki i olarak tanımlanır. Çünkü e itim ve ö retim süreci, sadece ö retimi, bilgilendirme sürecini de il, e itim sürecini de içeren bir kavramdır, dolayısıyla da içeri inde, ö renci davranı larının etik yönden yapılandırılması amacı vardır ve genel niteli iyle de bu amaçlara yönelik i lev görür (Topses, 2001).

Senemoglu (1998), ö renci niteliklerine ili kin ö renme ilkelerini a a ıdaki ekilde gibi sıralamı tır.

- 1.** Ö rencinin güdülenmi lik düzeyinin yüksek olması, ö renme birimine ilgi, ihtiyaç duyması, de er vermesi, ö renmede bir amacının olması, ö renebilece ine ili kin özgüveni, ö rencinin e itim durumuna dikkatini yöneltmesini ve ö renme etkinli ini sürdürmesini sa lar. Bu durumun sonucunda da ö rencinin gerek ö renme, gerekse hatırlama düzeyi yükselir. O halde ö retim sırasında, ö rencinin ö renme için ihtiyaç duyması, ba arabilece ine inanması, ö rendiklerini nerede nasıl kullanaca ını görmesi sa lanmalıdır.
- 2.** Ö rencinin ya ı, geli im düzeyi, genel sa lık durumu, genel yetene i, içinde ya adı ı sosyo-kültürel ko ullar, onun ö renmesini etkileyen faktörlerdir. Özellikle ö retimi düzenlerken ö rencinin bu özelliklerinin dikkate alınması ö renme ve hatırlama düzeyinin yükselmesine yardım eder.
- 3.** Ö rencinin yeni ö renece i ders, ünite, konu ile ilgili sahip oldu u ön ö renmeleri yeni ö renmeleri kolayla tırır ya da ö renmeyi mümkün kılar. Ö rencinin ön ö renmeleri ne kadar yeterli ise, yeni ö renmeleri o derece kolay ve anlamlı olur. Ön

ö renmeleri ne derece sınırlı ise, yeni ö renmeleri de o derece zorla ır ve sınırlı kalır.

2.5.3. E itim Programı

E itim örgütünün var olu nedeni ve tek amacı, e itimin amaçlarına uygun olarak ö rencileri yeti tirmektir. Ö rencilerin yeti tirilmesi ise okulun e itim programına göre olur. Mal ya da hizmet üreten bir örgüt için üretim planı ne ise, e itim hizmeti üreten bir okul için de e itim programı odur (Ba aran, 1996).

E itim Programı ö renene, okulda ve okul dı nda planlanmı etkinlikler yoluyla sa lanan ö renme ya antıları düzene idir (Demirel, 2002).

E itim programlarının özellikleriyle ilgili ö renme ilkelerini a a ıdaki maddeler halinde yazmak mümkündür (Senemo lu, 1998).

1. Ö retimin içeri i ö rencilerin beklentilerine, amaçlarına uygun ise ö rencinin etkin katılımı dolayısıyla da ö renme düzeyi yükselir. Ö retimin içeri i ö rencilerin beklentilerine cevap vermiyor ve ö rencinin amaçlarını gerçekte tirmiyor ise ö renme düzeyi dü er.
2. Anlamlı bir e kilde ö renilen bilgi, anlamsız olarak ö renilen bilgiden daha kolay geri getirilebilir, daha kalıcıdır ve genellenebilir özelli e sahiptir.
3. Mantıksal olarak iyi organize edilmi bilgi, iyi organize edilmemi bilgiden daha kolay ö renilir ve hatırlanır. Bu nedenle, ö rencinin ö renmesi gereken ders, ünite ya da konunun kapsamı mantıklı olarak örgütlenmelidir.
4. Somut bilgi, ö rencinin daha kolay resmetmesini, imajlar olu turmasını sa ladı ndan, somut bilgi daha kolay ve do ru olarak anlamlandırılır ve hatırlanabilir. Bu nedenle ö renci hangi düzeyde olursa olsun, a ina olamadı ı yeni bir bilgi verilirken, bilginin kapsamı olabildi ince resimler, tablolar, grafikler ve benzetimlerle somutla tırılmalıdır.

2.5.4. Sınıf Ortamı

Sınıf ortamı; sınıfı olu turan fiziksel düzenlemeler, psikolojik durumlar ve ö rencilerin duyu ve de erlendirmelerini etkileyen sosyal ve kültürel ö elerin etkile iminin bir ürünüdür (Özden 2005).

Pozitif bir ortam olu turma basit gibi gözükmesine ra men daha çok

3. Sıralar öğretmen eylem sınırları (action zone) içinde olmalıdır.
4. Sıralar, öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimi göz önünde bulundurularak düzenlenmelidir. Öğretmen öğrenci etkileşimini arttırmak için öğrencilerin öğretmenle yüz yüze gelmeleri ve göz teması kurmalarının sağlanması gerekir. Öğretmen ile öğrenciler kimseyi rahatsız etmeden birbirlerine kolaylıkla erişebilmelidir. Öğrenciler arasındaki etkileşim ise özellikle küçük grup çalışmalarında önemlidir. Bu çalışmalarda öğrenciler birbirine yakın ve yüz yüze olmalıdır. Ancak anlatım yönetiminde öğrenciler birbirleriyle etkileşim kurmayacak biçimde oturmalıdırlar.
5. Sıraların öğrencilerin sınıfta sunulan uyarıcıları görebilecekleri biçimde düzenlenmelidir. Öğrenciyle sunulan uyarıcılar arasında hiçbir engel olmamalıdır.
6. Sıralar öğrencilerin tahta, kütüphane, çöp kutusu gibi sık kullandıkları eşyalara kimseyi rahatsız etmeden ulaşabilecekleri bir biçimde düzenlenmelidir.

2.5.4.2. Sınıfın Büyüklüğü Ve Öğrenci Sayısı

Öğretim ortamını etkileyen değişkenlerden biri olan öğrenci sayısı için belirli bir rakam vermek olanaklı değildir. Sınıf içi öğrenci sayısı sınıfın düzeyine, kullanılan öğretim yöntemi ve tekniğine, derse göre değişmektedir (Mer, 2001).

Bir sınıfta şu kadar öğrenci olmalıdır demek gerçekçi olmaz. Bu sayının belirleyicilerden biri, sınıfın düzeyidir. İlk yıllarda öğrenciler öğretmenin yardımına daha çok gereksinim duyarlar, ilgi çevreleri henüz dardır. Bu nedenlerle ilk sınıflarda öğrenci sayısı az tutulmalı, gerekiyorsa sınıf düzeyiyle birlikte yükseltilmelidir (Başar, 1996).

Sınıfların büyüklüğüne karar verirken aşağıdaki durumların göz önüne alınması gerekir (Işık, 2006).

- Öğrencilerin özellikleri ve gelişim düzeyi,
- Derslerin niteliği,
- Kullanılan öğretim yöntemleri,
- Mekanın özelliği.

2.5.4.3. Isı

Bağırlı bir eğitim için ortamın fiziksel özelliklerinin uygun olması gerekir.

Örne in, sınıfın a ırı sıcak veya so uk olması, ö rencilerin derse yönelik konsantrasyonunu olumsuz yönde etkiler (Aydın 2000).

Barber (1982), ortama uygun giyinen bir insan için gerekli oda ısısının yirmi derece dolayında oldu u söylemektedir. Sınıfın ısısı mevsimlere, neme oldu u kadar ö rencilere göre de de i ir. Giyim ve sınıfın fiziksel ko ulları, ısının etkisini de i tirir.

Isı ile birlikte nem oranı da ö renmeyi etkileyen önemli bir etkindir. Sınıf içi nemin %30–60 dolayında olması, bilgisayar laboratuvarında ise % 50 olması gerekmektedir. Ayrıca sınıfın havasının temiz olması da sa lanmalıdır. deal bir otomatik ısı kontrol sistemine sahip olmalıdır. Araç- gereçlerin çok oldu u ö retme- ö renme ortamlarında so utma olmalıdır. Sınıf içi ısısının yüksek ya da dü ük olması, bir takım fiziksel rahatsızlıkların, ilginin ve dikkatin da ılmasına yol açmaktadır (mer, 2001).

2.5.4.4. I ık

Sınıfta görme ve oturmanın rahatça yapılmasını sa layacak bir aydınlık olmalıdır. Bunun az veya çok olması ö retmen ve ö rencinin isini güçle tirir, gözü yorar, dikkatsizlik, sinirlilik, edim dü üklü üne yol açar (Celep, 2004).

Sınıflar floransan tip ampullerle aydınlatılmalıdır. Uygun olmayan aydınlatma özellikle göz sa lı ı için uygun de ildir (I ık, 2006).

2.5.4.5. Renk

Renkte insan psikolojisi üzerinde etkili bir unsurdur. Renkler kendilerine özgü dilleri ve dünyaları olan, gizemli duyguların temsilcisidir. Ba ka bir anlatımla, her rengin kendine özgü bir ki ili i ve etkisi vardır (Aydın, 2000).

Renklerin ö rencinin fiziksel ve davranı sal durumunu etkiledi ini; nefes alı mımız, kan basıncı, nabız, kas etkinli i, renklerle de i ebilmektedir. Renklerin dilinde açık mavi gev etici ve rahatlatıcı, koyusu uyarıcı, kırmızı heyecan verici ve kı kırtıcı, gerilim yaratıcı, açık sarı ve portakal rengi uyarıcı olarak görölmektedir. Bir ara tırmada, ba arı ve tutum üzerinde fazla etkili bulunmamakla birlikte renkler, duyguları ve edimi etkileyebilmektedir (Hataway, 1987).

Renkler, ö rencilere ve mekânların, araçların kullanılı amaçlarına göre de

de i tirilmelidir. So uk renklerle boyanmı bir oda, alı tırma çalı maları için en iyi ortamdır. Kalabalık dersliklerde kullanılacak açık tonlu renkler alanı daha büyük gösterecektir. Bilgisayar lâboratuarları gibi görsel ve zihinsel çaba gerektiren ö renme ortamlarında mavi-ye il gri veya bej renklerin kullanılması daha uygundur (mer, 2001).

2.5.4.6. Gürültü

Birçok e itimci gürültünün en büyük dikkat da itıcı etken oldu unu ve ne olursa olsun azaltılması gerekti ini öne sürmü tür. Ama Weinstein'in (1979) incelemesi, günümüze dek yapılan ara tırmalardan gürültünün dikkat da itıcı oldu una ili kin kesin sonuçlar çıkarmanın mümkün olmadı ını göstermi tir (Özyürek, 2001).

Genellikle gürültü, derse yönelik ilgisizlik ve dikkat kaybı gibi nedenlere ba lı olarak ortaya çıkar. Dolayısıyla ö retmen ö rencilerin ilgi ve dikkatlerini her durumda uyanık tutmayı bilmelidir, ö retmen sınıfta gürültüyü yok etmedikçe huzurlu bir e itim ortamını sa layamayaca ının bilincinde olmalıdır (Aydın, 2000).

2.5.4.7. Temizlik

Uygar bir sınıf ortamı, sa lık kurallarına ve insan onuruna uygu olmalıdır. Temizlik alı kanlı ı kazanmak, ö rencilerin bireyselle me sürecinin en önemli a amalarından birini olu turur. Bedensel temizli in önemini kavrayan ö renci, aynı duyarlılı ı çevresi içinde gösterecektir. Temiz bir çevrede ya ama bilinci kazanan ö renciler, sınıflarının temiz tutulması yönünde ortak çaba gösteririler. Bu nedenle ö retmen, sık sık temizli in neden gerekli oldu unu anlatmalı, enfeksiyon hastalıklarına kar ı ö rencilerini uyarmalıdır. Bu arada ö retmen ki isel görüntüsüne önem vermeli ve ö rencilerin kar ısına her zaman temiz çıkmalıdır (Aydın, 1998)

2.6. Sınıf Yönetimi Modelleri

2.6.1. Tepkisel Model

Bu modelde, sınıf içinde olu an istenmeyen durum ya da davranı ların de i tirilmesi amaçlanır. Bunun için, sınıfta istenmeyen bir durum ya da davranı ortaya çıktı ında hemen tepki verilmesi söz konusudur. Gruptan çok bireye yönelik

tepkileri içeren bu yaklaşımın sınıfta çok sık kullanılması, öğretmen sınıf yönetimi yeterliklerinin azlığının göstergesi olarak kabul edilir (Aao lu, 2002).

İstenmeyen davranışa uygun tepkiyi öngörür. Amacı kabul edilemez davranışın değiştirilmesidir. İstenmeyen davranışın kontrol altına alınmasında, ödül ve ceza caydırıcı rol oynar. İstenmeyen davranışın olumlu veya olumsuz pekiştirileceği önlenmesi esastır. İstenmeyen sonuç, mutlaka bir tepki görür. Model, “etki tepkiyi doğurur” endişesi ile çok dikkatli kullanılmalıdır (Sarita , 2000).

Etkinliklerin yönelimi, gruptan çok bireyedir. Bu modele sık başvurmak zorunda kalan öğretmenin, sınıf yönetimi becerilerinin yüksek olmadığı, diğer üç modeli dikkatli kullanamadığı söylenir (Basar, 1999).

Sınıfta yapılması istenmeyen herhangi bir davranış meydana gelmişse, bu model kullanılabilir (Gündüz, 2001).

2.6.2. Önleimsel Model

Planlama düşüncesine bağlı, geleceği kestirme, istenmeyen davranış ve sonucu, olmadan önlemeye yönelimlidir. Amacı, sınıf sorunlarının ortaya çıkmasına olanak vermeyen bir düzenleme ve işleyişi oluşturarak, tepkisel modele gereksinimi azaltmaktır (Basar, 1999).

Bunun için ortam ve işleyişten kaynaklanabilecek olası sorunlar ve ortaya çıkabilecek sonuçlar hakkında önceden hazırlıklar, önleyici düzenlemeler yapılır. Ortam, plan ve programlar, kurallar dahi her şey bu anlayışla ele alınır (Sarita , 2000).

Burada önlemler alınırken, bir öğrenci ve onun davranışını dikkate alınarak yapılmaz, sınıfın tamamı dikkate alınarak yapılır. Model iyi çalıştırılırsa, istenmeyen davranışın görülme sıklığında düşme ve yok olma durumu gözlemlenecektir. Buna bağlı olarak da tepkisel modele gereksinim olmayacaktır (Gündüz, 2001).

2.6.3. Gelişimsel Model

Sınıf yönetiminde öğrencilerin, fiziksel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişim düzeylerinin gerektirdiği uygulamaların gerçekleştirilmesini esas alır; bir uygulamaya geçilmeden önce, öğrencilerin ona bu açılarından hazırlanmasını öngörür (Basar, 1999). Jacobsen bu modeli dört basamaktan oluşur;

Birinci basamak, onuncu yasa kadar süren, nasıl ö renci olunaca mın ö renildi i zamandır. Ö retmene çok i dü er.

İkinci basamak, on-on iki ya arası dönemdir. Sınıf yönetimine verilen a ırlık azalır. Ö renciler olgunla ma yolunda, sınıf düzenine uymaya, ö retmeni ho nut etmeye isteklidir.

Üçüncü basamak, on iki-on be ya ları arasındadır. Ö renciler zevk ve destek almak için birbirlerine bakarlar. Yetke görüntüsü verirler. Ö retmeni sıkıntıya sokmayı seçebilir, bunun sonunda arkadaşlarının be enisini de kazanabilirler. Sınıf yönetimi kurallarının nedenlerini ararlar.

Dördüncü basamak, lise yıllarıdır. Ö renciler, kim olduklarını, nasıl davranmaları gerekti ini anlamaya ba larlar, sosyalle ir, akıllanırlar, yönetim sorunları azalır. Çocukta ana, baba ve yeti kinlerin etkisi, yirmi ya dolaylarına kadar gittikçe azalır, sonra artar. Arkada larının etkisi ise, gittikçe artar.

2.6.4. Bütünsel Model

Sınıf yönetimi algılarını bütünlü ile bütünsel sınıf yönetimi modelinde önlemsel sınıf yönetimine önem verme, gruba oldu u kadar bireye de yönelme, istenen davranı a ula abilmek için, istenmeyen nedenlerini ortadan kaldırma, ö renci özelliklerini gözetme vardır. İstenen davranı n uygun ortamlarda gerçekleştirilmesini bilincine dayanarak ortam düzenlemeye, bütün önlemsel yönetim çabalarına karşın olabilecek istenmeyen davranı ları düzeltmek amacıyla tepkisel yönetim araçlarından yararlanmaya çalışılır. Bu etkinlikler sürecinde seçilecek davranı örgüleri, ö rencinin gelişim basamakları ile uyumlu olanlardan seçilir. Bu model için sınıf yönetiminin sistem modeli denebilir (Ba ar, 2005).

Bütünsel model davranı larının oluşmasında ve de iştirilmesinde birçok etkenin işe karı abilece ini ve sonucu etkileyebilece ini vurgulayarak, sistem yaklaşımına benzerlik göstermektedir. Çünkü sistem yaklaşımında çok sayıda de iken dikkate alınmaktadır ki, çok az sayıda kesin yargıda bulunabilece i görü ündedir (Gündüz, 2001).

2.7. Beden E itimi Dersinde Sınıf Yönetimi

Ö retmenlerin okul ve sınıf ortamında çe itli rolleri bulunmaktadır; ancak

bunlardan en önemlisi sınıf yöneticiliğidir. Sınıf yönetiminin zayıf olduğu bir sınıf ortamında etkili öğrenme ve öğretimin olması beklenemez. Eğer öğrenciler düzensiz ve saygısızlar, hiçbir kural ve düzenleme onların bu davranışlarına çözüm olmuyorsa bir kaos durumu söz konusudur. Bu tip durumlar hem öğrenci hem de öğretmenin zarar gördüğü durumlardır. Öğretmen, öğrencilerin öğrenmesi için çaba gösterir ancak öğrencilerin çoğu öğrenebileceklerinden daha az öğrenirler. Buna karşın iyi bir sınıf yönetiminin olduğu bir sınıfta öğrencilerin öğrenmesinin artacağı bir ortam olur. İyi bir öğrenme ortamının oluşması ve sınıf yönetiminin gerçekleştirilmesi için üst düzeyde bir çabanın gösterilmesi gerekir ve bunu gösterecek kişi de öğretmendir (Marzano ve ark. 2003).

Günümüze gelince öğretmenlere birçok görev yüklenmiştir. Kounin (1970), öğretmenlerin öğrenciyle alakalı olan; öğretici, yönetici ve kişisel olmak üzere üç çeşit rolünden bahseder (Groosman, 1990).

Tüm bu rollerin yanı sıra beden eğitimi öğretmenin sınıfındaki etkinliği arttırmak için bazı özel becerileri de öğrenmesi ve uygulaması gerekmektedir (Siedentop,1991; Ballinger, 1993).

Bunun yanında, birçok beden eğitimi öğretmeninden kalabalık öğrenci gruplarına, yoğun bir içeriği, daha az zaman, daha küçük bir alanda ve daha az ekipmanla öğretmesi istenmektedir. Beden eğitimi öğretmenleri, bu şartlar altında etkinliklerine devam edebilmek için izledikleri yolları ve öğretim stillerini gözden geçirmeli ve sürekli değişen isteklere karşı uygun bir şekilde adapte olabilmeliler. Beden eğitimi öğretmenleri zamanı ve enerjilerini etkili bir şekilde kullanabiliyorlar mı? Öğrencilerin ihtiyaçlarına odaklanabiliyorlar mı? Öğrencilerin kişisel ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlar mı? Tüm konularda kendilerini sorgulamalı ve bunun yanında bireysel çalışmalarını ve deneyimli öğretmenlerin becerilerini kullanarak öğretim becerilerinin gelişmesinin yanında streslerinin ve tükenmişlik duygularının azalmasını sağlayabilirler (Siedentop,1991; Ballinger, 1993).

Öğretmenlerde meydana gelen bu sürekli stres durumunun öğrencilerin yanlış davranışları içerisinde olması; öğretmenlerin tükenmişliğine, istenmeyen düzeltilmelerine ve kendilerini yetersiz algılamalarına sebep olabilmektedir (Peron,1995).

Ayrıca öğretimin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi yolunda da önemli bir engeldir (Ballinger,1993). Bu açıdan beden eğitimi dersinde yönetim ve disiplin

önemli bir unsurdur.

2.8. Beden E itimi Dersinde Disiplin

Okullarda beden e itimi ö retmenlerinin kar ıla tı ı en yaygın problemlerden biri de disiplinsiz ö renci davranı larıdır. Bu problemlerin olu umunda kalabalık sınıflar, fakir çevre, ilgisiz aileler, zayıf ekonomik ko ullar ve ımarık çocuklar önemli rol oynamaktadır. Ö rencilerin bazılarının ilgisiz olma, derse hazırlıksız gelme, devamsızlık yapma, sigara ve alkol kullanma, ö retim etkinliklerine katılmama, derste konu ma gibi birçok olumsuz davranı ta buldukları bilinmektedir (Tamer ve Pulur, 2001).

Beden e itimi dersinde disiplinin sa lanması ö retmen otoritesinin sınıfa egemen olmasından ziyade sınıftaki akademik ö renme zamanının bir ba ka deyi le ö retim için kullanılacak sürenin artırılması olarak ele alınmalıdır. Harrison ve Blakemore (1992), göre ö retmenlerin etkin bir disiplin olu turma konusunda sorumlulukları bulunmaktadır. Bu sorumluluklar, verimli bir sınıf ortamı olu turma ve uygun davranı ların ö retilmesini kapsamaktadır.

Hizmet öncesinde birçok beden e itimi ö retmeni adayı, kendilerine ö retilen becerilerin etkili bir ö retmen olmaları konusunda yeterli olaca ını dü ünmektedir. Oysa birçok yeni ve tecrübeli ö retmenin, ö rencileri yönlendirmek, onların oturmasını, dinlemesini sa lamak, konu mamalarını istemek, talimatlara uymalarını sa lamak, olumsuz davranı larını sonlandırmalarını istemek için harcadıkları zamanın, etkili bir ekilde planın uygulanması ve mükemmel bir derse ula ma yolunda onları kısa sürede yıpratı ını göstermektedir. Hizmet öncesi ö retmenler, yeni ö retmenler ve hatta tecrübeli ö retmenler içinde disipline etme i i en az arzulanan ve en çok rahatsızlık duyulan bir durum olarak algılanmaktadır. Bu durum yapılan ara tırmalarda da davranı ve yönetim problemlerinin di er faktörlerden daha çok strese neden oldu u ekinde belirtilmektedir (Siedentop,1991; Ballinger, 1993).

Okullarda beden e itimi ö retmenlerinin ders içi ve ders dı ı çalı malarında ö rencilerle sa lıklı bir ileti im ve diyalog kurulabilmesi için salt katı kurallardan kaçınmaları gerekir. Her ö retmen gibi beden e itimi ö retmenleri de okul ve sınıf içinde ö rencilere sevgi ve ho görü ile yakla arak onlar üzerinde kuracakları diplini saygı ve sevgiye dayandırmalıdır. Ancak bundan; ö retmenin her eyi kabullenen ve tavizkar bir tutum içerisinde olaca ı anlamı çıkarılmamalıdır. Beden e itimi

ö retmeni; ki ilik ve ö retmenlik mesle inin gereklerinden taviz vermeden kar ılıklı saygı, sevgi ve ho görüye dayanan bir disiplin sa lamalıdır. Aksi halde; korku, tehdit, iddet, yıldırma, sindirme ve not baskısı yolu ile sa lanan disiplinin kısa süreli bir çözüm saylayaca ı ve bunun da e itim ö retim amaçlarıyla ba da madı ı bilinmelidir (Çödü,1999).

Beden e itimi ö retmeni, derslerinin ba arılı ve verimli bir ekilde gerçekleştirilmesini istiyorsa, derslerini düzenli bir ekilde organize edip, ö rencisinin de saygısını kazanmalıdır (Tamer ve Pulur, 2001).

2.9. Beden E itimi Dersinde Etkili Sınıf Yönetimi

Beden e itimi dersinde etkili bir ö retim için iyi bir sınıf yönetimi gereklidir. Hatta beden e itimi dersi için iyi bir sınıf yönetimi akademik derslere nazaran daha hayatidir. Bu durum çok çe itli hareketlerin sa lanması, sınıf ortamından farklı bir ortamda, farklı araç gereçlerle, daha özgür hareket edebilme imkânının olması ve akademik derslere nazaran daha kalabalık bir sınıf ortamında derslerin gerçekleştirilmesinden kaynaklanabilir (Harrison ve Blakemore, 1992).

Beden e itimi sınıflarında ve aktivitelerinde güvenli in sa lanması durumu göz önünde bulundurulması gereken bir ba ka zorunluluktur. Çünkü fiziksel etkinli in oldu u bir ortamda sakatlanma ve yaralanma riski olacaktır. Meydana gelecek herhangi bir sakatlanma ve yaralanmanın ders akı ının bozulmasına ve sınıfta disiplinin kaybolmasına neden olabilece i gibi yasal sorumlulukları da bulunmaktadır. Bu yüzden okul yönetimi ve beden e itimi ö retmeni, ders akısını kolaylaştırıcı ve güvenli i sa layıcı tedbirler alması gerekir (Demirhan, 2006).

Bir di er durum ise beden e itimi dersi için kısıtlı bir zamanın verilmesi ve bu zaman dilimi içerisinde de ö rencilerin giyinmesi, du almaları gibi zaruri durumların da gerçekleştirilmesinin istenmesidir. Bu yüzden beden e itimi dersindeki ö retim zamanını en üst düzeye çıkarabilmek için planın son derece dikkatli bir ekilde yapılması önemlidir (Harrison ve Blakemore, 1992).

Milli E itim Bakanlığı tarafından hazırlanan beden e itimi dersi (1-8) ö retim programında da beden e itimi ö retmenlerine sınıf yönetimi için öneriler bulunmaktadır, buna göre (MEB, 2007).

- Sınıf yönetimi etkili planlama gerektirir. Dersler planlanırken ö renci görü leri de

dikkate alınmalıdır.

- İletim, derslerin yürütülmesinde önemlidir. İletim sözel ya da beden dili ile olabilir. Ses tonu ya da sessizlik sözel iletişim, görünüm ve yüz ifadesi ise bedensel iletişim için örneklendirilebilir. İletimin ön koşulu, öğretmenin iyi dinleyici olmasıdır. Öğretmen, öğrencileri dinlerken söylenen ile söylenmek istenilen arasındaki farkı anlayabilmelidir. Öğretmen, ders içi etkinlikler ile serbest zaman etkinliklerinin farkını öğrencilere anlatmalı ve dersi öğrencilere benimsetmelidir.

- Etkin katılım sınıf yönetimini kolaylaştırır. Etkin katılımında öğrenciler sorumluluk alırlar ve motivasyonları yüksek olur. Öğretmen sadece yetenekli öğrencilerle ilgilenmemeli, her öğrencinin katılımı için çaba göstermelidir.

- Öğretmen, öğrencilerinin öğrencilerle çatıştıkları anlarda yargıç gibi değil, anlayışlı şekilde ifade etmelidir.

- İstenmeyen davranışların ortaya çıkmaması için ders, öğrenciler için anlamlı hâle getirilmelidir.

- Zaman, planlı olarak yönetilmelidir. Özellikle alan ve malzeme kullanımını iyi ayarlanırsa, zamanın boşa geçmesi söz konusu olmaz.

- Olası sorunları önceden tahmin edip, önlem almak da uygunsuz davranışları önleyebilir.

- Derslerde adil davranılmalı ve favori öğrenci/öğrenciler olmamalıdır.

- Etkili soru sormak dersin verimliliğini artıracıktan sorular amaca göre sorulup değerlendirilmelidir.

- Öğretmen, öğretmenin sağlanmasında kılavuz olmalıdır.

İyi öğretmen; mevcut durum için en iyi tekniği seçer, etkili bir şekilde kullanır ve yeni durumlar içinde bu tekniği de kullanabilir. Öğretmen, bu tekniği seçerken öğrencinin ve öğretimin etkili olmasını ilgilendiren dengeyi mutlaka sağlamalıdır. Başarılı bir öğretim tekniğinin testi dersin veya ünitenin amaçlarının kazanılıp kazanılmamasının sorgulanmasıyla fark edilebilir. Eğer amaçlarına ulaşamıyorsa öğretmen yeni bir aktivite planı yapmalıdır (Harrison ve Blakemore, 1992).

2.10. Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel Ortamın Düzenlenmesi

Beden eğitimi dersinde etkili bir yönetim oluşturmak, beden eğitimi

ö retmeninin sadece düdü ünü kullanarak veya direktifler vermesiyle sa lanamaz. Beden e itimi ö retmeninin yapması gereken daha farklı eylemler vardır. Öncelikle beden e itimi ö retmeni, ö rencilerin dersin yapılacağı çevreye veya ortama uyumunu sa lamalı ve ö rencilerin kar ılıca ı ihtiyaçlarını gidermelidir. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerar si e itim alanına uyarlandı nda; ö rencinin temel fizyolojik ihtiyaçları do yurulmaz, emniyet ve kabul görme gibi ihtiyaçları giderilmez ise ö rencinin öz-saygı veya kendini gerçekleştirme gibi üst düzey fonksiyonları göstermesi de beklenemez (Grossman, 1990; Ballinger, 1993).

Beden e itimi ö retmeninin de ö rencilerin temel fizyolojik ihtiyaçlarını kar ılayacağı bir ortamı olu turduktan sonra psikomotor becerilerin ö retimine geçmesi gerekti i söylenebilir. Örne in etkili beden e itimi ö retmenleri ö renme ortamında;

- Susayan ö rencileri için bu ihtiyaçlarını giderecek fırsatlar sunmalı,
- Riskli becerilerin (zor ve tehlikeli) ö retiminde bu becerileri yapmaktan korkan ö rencileri zorlamayarak kendilerini emniyette hissedebilecekleri bir beceri düzeylerinde yapabilmeleri için cesaretlendirmeli,
- Fiziksel olarak emniyetli bir ekilde ko ma imkânı olmayan obez ö rencilerinde ihtiyaçlarını kar ılayabilmeleri için olanak sunarak onların da bu ihtiyaçlarını kar ılamalarına imkân vermelidir.

Ayrıca beden e itimi ö retmeni havaların çok sıcak veya so uk oldu u durumlarda egzersiz yüklemesini azaltarak ö rencinin uyumunu kolayla tırmalı, bunun yanında ö rencilerin lavabo ve tuvalet ihtiyaçları gibi durumlarda da ö rencilerin bu ihtiyaçlarını rahatça gidermeleri için uygun ortamlar sa layabilmelidir (Ballinger, 1993).

Tüm bu ihtiyaçların kar ılanmasının zaman almasına karşın, etkili yöneticiler ba arılı bir ö retimin ilk basama ı olarak pozitif, sıcak ve onaylayan bir ö renme ortamının olu turmanın ve ö rencinin kar ılabilece i ihtiyaçları gidermenin gerekli oldu una inanırlar (Grossman, 1990; Ballinger, 1993).

Sınıfta ö retim için kullanılacak zamanın gereksiz yere kullanımını önlemek için, derste izlenecek yol, yapılacaklar önceden belirlenmeli ve gerekirse panoya asılmalıdır. Böylece derste meydana gelebilecek olası bölünmelere engel olunmu olacaktır. Ancak, bunu yaparken de ö rencilerin temel ihtiyaçlarının göz önünde

bulundurulması gerekir. Eğer öğrencilerin temel ihtiyaçları karşılanmaz ise öğrenciler daha az istekli olacaklar ve verilen göreve odaklanamayacaklardır (Ballinger, 1993).

2.11. Sınıf Yönetiminde İletişim – Etkileşim

Çilenti (1984)'ye göre iletişim, davranış değişikliği meydana getirmek üzere fikir, bilgi, tutum, duygu ve becerilerin paylaşılması sürecidir. Demiray (1994)'a göre iletişim; bireyler, gruplar ya da toplumlar arasında söz, mimik, jest, yazı, görüntü vb. yollarla bilgi, düşünce, duygu ve inanç alışverişini sağlayan etkileşim süreci şeklinde tanımlanmaktadır (Akt: Ergin, 2003).

2.11.1. Öğretmen-Öğrenci İletişimi

Öğretmenin sınıf yönetiminde başarılı olması, öğrencilerle sağlıklı iletişim kurma ve olumlu sınıf ortamı yaratma becerilerine bağlıdır (Erden ve Akman, 1995). Eğitim süreci öğretmen ile öğrenci arasında dinamik bir etkileşimdir (Garrod ve Maziar, 1988).

Dil düşünmenin masum bir yansıması değildir. Kullandığımız terimler anlayışımızı kontrol eder, algılayışımızı şekillendirir ve bizi gelişim için özel planlara yönlendirir. Biz ancak dilin bize izin verdiği ölçüde görebiliriz (Haberman, 2000).

Öğrencilerin davranışları öğretmenin kullandığı dilin açık ve anlaşılır olmasından etkilenir. Öğrenciler, öğretmenlerini anladıkları ölçüde öğrenirler (Sadık, 2002).

Aktif dinleme sık sık göz temasında bulunmayı, öğrencilere dönük bir beden duruşunu sergilemeyi, pasif dinlemeden kaçınmayı, baş sallayarak ya da “onaylıyorum” şeklinde geri bildirim vermeyi, öğrencinin konuşması bittiğinde ne anladığını söylemeyi ve öğrenci konuşurken onun konuşmasını yarıda kesmemeyi içerir (Brown, 2005).

Uygun jestlerin, anlatılanlara eklenmesi, mesajı daha anlamlı kılar. Çok fazla el-kol hareketleriyle konuşmak etkili olmaz. Mesajı alan kişinin dikkatinin dağılmasına neden olabilir. Ancak hiç jest kullanmamak, mesajı yavan yapabilir (McWhirter ve Voltan-Acar, 1998:197).

Etkili iletişim, öğretmenlerle-öğrenciler arasında karşılıklı saygı gelişiminde esastır. Öğretmen-öğrenci arasındaki iletişim ne kadar uyumluysa, öğrenciler de o derecede öğrenme sürecinde istekli katılımcılar olurlar ve o derecede öğretmen huzurlu sınıf yönetimi ortamını sağlar (Brown, 2005).

Öğrenci ile öğretmen arasındaki ilişkinin esasını, öğretmenin öğrencinin öğrenmesini sağlayabilmesi oluşturur. Öğretim kalitesi ne kadar yüksek olursa öğrenme kalitesi de o kadar artar (Portner, 2005).

Öğretmen-öğrenci ilişkisi, okul barışı yönünden riskli olan çocuklar için koruyucu bir görev üstlenir (Pianta, 1992; Pianta, Nimetz ve Bennet, 1997'den akt: Schiff ve BarGil, 2004).

Birçok çalışmada öğretmen ile öğrenci arasındaki ilişkinin ilköğretim yılları boyunca okula uyum sağlama konusunda büyük bir öneme sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Öğretmen ve arkadaşlarıyla destekleyici okul topluluğunda yakın ilişkiler kuran öğrenciler okulla ilgili daha olumlu duygulara sahip oluyor ve akademik ve davranışsal yetkinlikte daha üst basamaklara çıkmaya çalışıyorlar (Gest, Welsh ve Domitrovich, 2005).

Sınıf içerisinde sağlıklı bir iletişim ortamı ile öğretmen-öğrenci ilişkisinin giderilebilmesi için; çift yönlü iletişimle “öğrencilerin öğretmeni”, “öğretmenin öğrencileri” kavramları yerini “öğrencilerle öğretmenler”, “öğretmenle öğrenciler” kavramlarına bırakması gerekir (Fiere, 1990'dan akt: Celep, 1999).

Öğretmen öğrencilerini dinleyerek, öğrencilerine kendisini nasıl dinletebileceğini kefedebilir (Cangelosi, 2000). Öğretmen öğrencilerin duygusal durumlarının farkında olurken, öğrencilerin sözel ve sözel olmayan iletişim biçimlerini anlayabilmeli ve yorumlayabilmelidir. Bu özellik öğretmeni duyarlı yapabilmektedir (Yüksel, 2001).

Etkili bir öğrenme ortamı yaratmanın ilk adımı öğrencinin ismini öğrenmektir (Simplicio, 1999). Öğrenciye ismiyle hitap etmek öğretmen ve öğrenci için büyük avantaj sağlar. Öğretmenin bakış açısına cevap veren kişinin kimliği ile ilgili ortaya çıkabilecek karşılıklı engeller, öğrenci ile dostça bir ilişki olmasını sağlar. Sözel hitap etmek bir insanın dikkatini çekmenin doğal yoludur. Etkili ve grup çalışmaları organizasyonunu hızlandırır. Öğrencinin bakış açısından ise daha güvenli bir atmosfer yaratır (Underwood, 1987).

Ku kusuz ö retmenin masasından ya da tahtanın önünden hiç ayrılmadı ı bir sınıf ortamında, sa lıklı bir ö retmen-ö renci ileti iminden söz edilemez (Erden ve Akman, 1995).

2.12. Sınıf Yönetiminde Aile Modellerinin Etkisi

Aile modeli, çocu un gelecekteki tutum ve davranı larının, psiko-sosyal geli iminin bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Ailevi özellikler ö rencinin okul ba arısın etkiler. Hiçbir aile bütün yönleri ile bir di erine benzemez. Aile modeli konusunda çe itli sınıflamalar yapılamaktadır. Yapılarına göre aileler öyle sıralanabilir:

- Bütün aileler: Anne-baba ve çocukların birlikte ya adı ı aileler.
- E lerin Ayrı Ya adı ı Aileler: e lerden biri ölmü , evden ayrılımlı , sürekli yurt dı nda ikamet eden ya da çalı an ailedir.
- Bo anmı aileler.
- Yeniden bir araya gelmi aileler.
- Evlatlık almı aileler (Sarıta , 2005).

Bo anmı ailelerin çocuklarında ruhsal uyumsuzluklar hat safhadadır. Bu uyumsuzlukların en önemlileri ruhsal çöküntü, çe itli davranı bozuklukları ve okul ba arısızlı ıdır. Çocuk bu duygusal durumunu okula yansıtmakta ve çocu un sınıf içinde derslere kar ı ilgisizlik, isteksizlik, dalgınlık, dikkatsizlik gibi olumsuz davranı lara yol açmaktadır.

Anne babası bo anan bir çocuk zaten o ya ta ya ayabilece i en büyük travmalardan birini ya amaktadır. Bo anma öncesinde devamlı didi en anne baba, çocu u depresyona iten bir sebeptir. Aileler bo anma öncesinde ve sonrasında aralarındaki sorunları çocuklarına asla yansıtmamalıdır. Çocuk da psikosomatik hastalıklar gözlenebilir; sık sık hasta olur, kusar, ba ırsakları bozulur. Evden, okuldan kaçma, kendisine ait olmayan eyleri alma, uyu turucuya yönelme gibi durumlar ya anabilir. Yıkılan ailelerde çocukluk depresyonlarına da çok sık rastlanmaktadır. Aileler ne yapıp edip çocu un kendisini bo anmanın sorumlusu olarak görmesini engellemeli ve çocu un psikolojik ihtiyaçlarını kar ılamaya özen göstermelidir (Tarhan, 2004).

Ailedeki birey sayısı da ö renci davranı larını etkileyen faktörlerden biridir.

Kalabalık aileler çocukları ile daha az ilgilenirler ve çocuklarına daha az zaman ayırırlar. Az çocuklu ailelerin çocukları ise bencil ve ımartılmı olabilece inden çocuklar bu özelliklerini sınıf ortamına yansıtırlar.

Çalı an annelerin çocukları da bir takım sorunlarla kar ı kar ıya kalırlar. Annenin bütün gün i te olması, eve yorgun gelmesi, anne-çocuk arasındaki sevgi ba larını zedeler ve ileti imin zayıf olmasına yol açar. Bu durum özellikle ilkö retim birinci kademe çocuklarını daha çok etkiler. Onların sınıf içinde çekingen davranı lar sergilemesine neden olur (Sarıta , 2005).

2.13. Sınıf Yönetiminde Kurallar ve Disiplinin Sa lanması

Ö retmen, sınıfta uyulması gereken kuralları belirtmesi ve sınıf yönetimiyle ilgili sistemi ö rencilere anlatması, ö rencilerin sınıfta nasıl davranmaları gerekti i konusunda yardımcı olacaktır. Kuralların açıkça belirlenmesinde ö renci görü leri yönetim konusunda bir avantaj sa lar. leriki zamanlarda sorunlar çıktı ı zaman “Kuralların biri de buydu.” diyerek sınıf disiplinini sa lamada avantaj elde edebilir.

Celep (2000), disiplin sorunlarının ortaya çıkı na sebep olan ö retmen davranı larını u ekilde maddelendirilmi tir:

- Yanlı , hazırlanmı ö renme ortamları ve ö rencilere gerekli olmayan program dı ı bilgilerin ö retilmeye çalı lması,
- Ö rencilerde ba ımsız ve ele tirel dü ünçe biçimleri olu turmada yetersiz kalmak,
- Fikirlerin kabul edilmesi için ö rencilere kati ko ullar koymak,
- Ö rencilerin her türlü davranı larını denetlemek, onlar üzerinde baskı kurmak,
- Yanlı davranı ı ön plana çıkaran disiplin uygulamaları yapmak.

2.13.1. Disiplin

“Disiplin, bir amaç için bir araya gelmi insan gruplarının düzen içinde ya amalarını sa lamak amacıyla seçilip konulmu kuralları, hükümleri ve bunlara uyulması için alınan önlemleri ifade eder (Küçükahmet, 2000).

Disiplin denildi i zaman katı kurallar ve tutumlar akla gelir. Sınıf yönetiminde disiplin kavramı bu ekilde algılanmamalı daha esnek olmalıdır. Disiplin kavramı ö retmenin ceza yöntemi de il ö retmenin sınıf düzeninde sa lıklı bir yönetimi sa lama yöntemi olarak anla ılmalıdır.

Ö retmen, sa lıklı ve yapıcı bir disiplin anlayı ıyla ö rencilerine yakla malıdır. Disiplin sa lıklı tutum ve kuralları içerir, özünde özgürlük ve otorite birlikte yer alır. Ö retmen, yasal konumundan kaynaklanan gücünü kullanırken, ili ki koparıcı, kırıcı davranı lardan sakınmalıdır. Ö retmen, bu gücü kullanırken, açık, içten, dürüst, yanılabilir ini kabul eden, iyi ili kiler kurarak, sınıfın havasını sosyal açıdan iyi yapılandırarak kullanmalıdır (Bilen, 1992 , Ba ar, 1999).

Sınıf kurallarına uymayan bir ö renciyi azarlayan ö retmen, yapılan davranı ın o anda durdurulmasını sa layabilir. Ancak aynı davranı lar ö renci tarafından tekrarlanırsa, ö retmen, kendi davranı larını devreye sokarak, olumlu bir disiplin anlayı ıyla bu davranı ı önleyebilir ve kurallara uyulmasını sa layabilir (Özyürek, 2001, Demirel, 1999, Sarp, 2000).

2.14. Sınıf Yönetiminde Ceza ve Ödül

Okulların sorunsuz bir ekilde varlı ını devam ettirebilmesi için kurallar koymak ve amaçlara uygun ödül-ceza sistemleri olu turmak gerekir (Gardner, 1991).

Bazı ö retmenler istenilen davranı ların olumlu sonuçları üzerine ödül temelli stratejiler geli tirirken bazıları da ö rencilerin istenmeyen davranı larının olumsuz sonuçları konusunda ceza temelli stratejileri benimserler (Leung ve Lam, 2003).

2.14.1. Ceza

Okullarımızda ö retmenler uyarma cezasından sonra sözlü veya yazılı ihtar, sözlü ve yazılı kınama, takdir, refüze etme, göz korkutma, küçük dü ürme, sınıfta herkesin önünde azarlama, rezil etme, acı alay, yıkıcı ele tiri ve daha pek çok ceza türünü kullanmaktadır (Özcan, 1999). taat, ceza ve ödül yöntemlerinin bir ö retmen tarafından sınıfta sıkça kullanılması o sınıftaki ö rencilerin sa lıklı ahlaki geli imlerini engeller. Çünkü, bu yöntemlerin kullanıldı ı sınıflardaki ö renciler kendilerine nasıl bir insan olmak istiyorum? Sorusunu sormazlar (Saban, 2002).

Ceza uygulayan anne-babalar ve ö retmenler de çocukların kendi deneyimlerinin olumsuz sonuçlarını anlayıp onlardan ders çıkararak kendi iç denetimlerini geli tirmelerine yardımcı olmak yerine dı denetim yollarını kullanarak onların davranı larını denetim altında tutmaya çalı ırlar (Öner, 2003).

İkõ retim sınıflarında ö retmenler ö rencilere fiziksel ve sözel iddet

uygulamaktadır. Balıca fiziksel iddet türleri, nesneyle vurma, balıca elle vurma; yüze, enseye v.b. vurma; saç, kulak v.b. çekme; itme; tahtada bekletme; öğrencilerin balıcalarını birbirlerine vurmudur. Sözel iddet türleri ise hakaret etme, tehdit etme, küçümsemedir. Öğrencilerin gevezelik, ders dinlememe, sınıfta dolaşma, dersle ilgili yetersizlik gösterme, kavga etme, gülme, malzeme getirmeme ve diğer davranışları kapsamında fiziksel ve sözel iddete balıca vurulmaktadır (Sarpkaya, 2006).

Bir öğretmen öğrenciyi cezalandırılacağı zaman yöneticileri bilgilendirmelidir (Wragg, 1993). Erkek öğretmenler daha çok iddet göstermektedir. iddet sergileyen öğretmenlerle ilgili de erlendirmeler (sınırlı, sabırsız, ayrımcılık yapan vb.) olumlulardan daha çoktur (Sarpkaya, 2006).

Toplumdaki yaygın kanının aksine, araştırmalar e itimde fiziksel cezanın balıca arılı olmadığını; övgü, ödüllendirme gibi olumlu güdülemelerin daha etkili olduğunu göstermektedir. Fiziksel ceza öğrencinin okuldan korkmasına, özgüvenini yitirmesine neden olurken, davranışları daha kötüle tirmekte, saldırgan ve yıkıcı tutumları arttırmakta, sınıf düzenini bozma, e yalara zarar verme, öğretmenlere karılıklılık verme, yalan söyleme gibi olumsuz davranışları artırmaktadır(Christophersen, 1980'den akt: ahin ve Beyazova, 2001).

Klinik çalışmaları fiziksel cezaların olumsuz sonuçları olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedirler. Cezalandırma çocuğun kendine güvenini azaltmakta ve çocukta depresyon kaygısının ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Ayrıca, cezalandırılanın bir kahramana dönüşmesine ve sonuç olarak da istenmeyen davranışları ile akranlarının daha çok dikkatini çekmesine sebep olmaktadır.

istenmeyen davranışları de i tirme konusunda fiziksel cezanın etkisi geçicidir. Bir süre sonra yinelenen olumsuz davranışları ta sonuç alabilmek için giderek cezanın iddetinin artırılması gerekir (ahin ve Beyazova, 2001).

Öğretmen ve öğrenciler için, ceza yerine çözümlere odaklanmanın faydalarını öğrenmek zaman alır (Nelsen, Lott ve Glenn, 2002).

Güncel bir çalışmada bulguların öngördüğü gibi fiziksel cezaya karşı velilerin e itim insiyatiflerinin de i tirilmesi, çocuğun yaramazlığına karşı verilen tepkinin de i tirilmesi ve öfkenin problem çözme ile yer de i tirmesi fiziksel cezayı önleyebilir (Ateah ve Durrant, 2005).

2.14.2. Ödül

Ceza yeni bir şeyi öğretmeden sadece istenmeyen davranışları önlemeye yarar. Araştırmacılar istenmeyen davranışları cezalandırmak yerine, istenilen davranışları ödüllendirmeyi önermektedirler. Örneğin, bazı öğretmenler sınıftaki tüm öğrencilerin isimlerinin bulunduğu bir pano oluştururlar ve her olumlu davranış için öğrencinin isminin önüne bir işaret koyarlar, tüm kutucuklar dolduğunda öğrenciler ödül alırlar. Ancak bu yararlı gibi gözükse uygulamanın bile bazı olumsuz etkileri olabilir (Grolnick, Deci ve Ryan, 1997'den akt: Bergin ve Bergin)

Lepper, Greene ve Nisbett (1973), yaptıkları araştırmalarla ödüllendirilme sonucunda öğrencinin olumlu davranış üzerindeki ilgisinin azaldığını kanıtlamışlardır (Bergin ve Bergin, 1999).

Toplumsal denetim, okul içinde, öğretmenler, yöneticiler ve öğrenci grupları tarafından; olumlu ya da olumsuz yaptırımlar kullanılarak sağlanır. Olumlu olanlara ödüllendirme diyoruz. Öğrencilere kurs verilmesi, isimlerinin şeref listesine yazılması, öğretmen ya da diğer öğrenciler tarafından övücü sözler söylenmesi gibi şeyler ödüllere örnek olarak verilebilir (Tezcan, 2003).

Ödüller de, cezalar gibi, çocuğun iyileşmesine yardım etmelidir. Bunların amacı, çocukta olumlu davranışları teşvik etmektir. Ödüller ve cezalar, aynı amaca hizmet eden iki zıt araçtır (Hesapçıoğlu, 1994).

Ödüller, göz kamaştırıcı olmamalı ve göz kamaştırmadan öğrenciyi gayrete getirmelidirler. Ödül vermede yapay araçlara başvurulmamalıdır. Öğretmenin, öğrencinin bir hareketi karşısındaki tatlı bakışı, güzel ve takdir edici bir hareketi, teşvik edici birkaç sözü bir ödüldür. Fakat en kıymetli ödül, öğrenci ruhunun doyurulmasıdır. Bu ruhsal doyum, yeni bilgilerin öğrenilmesi, öğrenilenlerin sosyal yaşam için faydalı ve değerli olduğunu anlaması yoluyla olur (Hesapçıoğlu, 1994).

2.15. Yapılan ilgili çalışmalar

İlköğretimde Öğretmen-Öğrenci Etkileşimine Sınıf Yönetimi Kurallarının Etkisi" konulu araştırmasında; sınıfta öğrencilerine ceza uygulamasında bulunan öğretmenlerin kuralları uygularken zorluklarla karşılaşmaları, öğretmenlerin iletişim becerilerinin eksik ya da yetersiz olmasının öğrencilerde istenmeyen davranışların

olu umunda etkili oldu u, ö retmenlerin kurallar ve sınırlar koymamasının ö rencilerde istenmeyen davranı ların olu masında etkili oldu u sonucuna ula mı tır (Alkan, (2000).

Tarafından yapılan ve “Ö retmenlerin Sınıf Yönetimi Anlayı larına ili kin Görü lerinin Belirlenmesi” ba lı ını ta ıyan, Eski ehir il merkezinde yapılan bu ara tırmada, ilkö retim okullarında görev yapan sınıf ö retmenlerinin, otokratik, demokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayı larına ili kin görü lerinin belirlenmesi ve ö retmenlerin sınıf yönetimi anlayı larına ili kin görü lerinin ki isel özelliklerine göre farklılık gösterip göstermedi inin saptanması amaçlanmı tır (Terz,i 2001).

Ara tırmada; ö retmenler, otokratik sınıf yönetimi anlayı ını yansıtan davranı özellikleri açısından sıklıkla ö rencilerle aralarında belirgin bir mesafe bırakma davranı ını; ilgisiz sınıf yönetimi anlayı ını yansıtan davranı özellikleri açısından sıklıkla ö rencileri sınıfta olabildi ince serbest davranmalarına olanak tanıma davranı ını sergiledikleri; demokratik sınıf yönetimi anlayı ını yansıtan özellikleri açısından, kuralların gerekçelerini açıklama, sınavları objektif de erlendirme davranı larını ise her zaman düzeyinde sergiledikleri elde edilen bulgular arasındadır.

Sınıf Yönetiminde Ö renci Kontrolü Açısından Olumlu Ö retmen-Ö renci ili kileri” üzerine Edirne ili ve ilçelerinde yaptı ı ara tırmasıyla, liselerde görev yapan ö retmenler ve son sınıfta ö renin gören ö rencilerin sınıf içi ili kilerinin olumluluk düzeyi incelenmeye çalı ılmı tır (Erdo an, 2001).

Ara tırmasında; ö retmenler her zaman kendi sınıf içi istek ve beklentilerini ö rencilere açık bir dille ifade ettiklerini belirtirlerken; ö renciler ö retmenlerin ço u zaman sınıf içi istek ve beklentilerini açık bir dille ifade ettiklerini, ö retmenlerin ço unlukla ö rencilerin, sınıf içi etkinliklerindeki eksikliklerini gidermek için ders dı ında da onlara yardımcı olduklarını belirtirlerken; ö rencilerin ö retmenlerinin çok az düzeyde yardımcı olduklarını belirtmeleri ula ılan sonuçlar arasındadır. Ö rencilerin cinsiyetleri ve anne-baba meslekleri ile ö retmenlerin cinsiyet, ya , hizmet, kıdem ve mezun oldukları son ö retim kurumlarına göre olumlu ö retmen-ö renci ili kileri algıları arasında anlamlı düzeyde fark bulunmamı tır.

Sınıf Yönetiminde Ö retmen Davranı larının Ö renci Ba arısı Üzerindeki

Etkisi" üzerine stanbul ili sınırları içinde yaptı ı ara tırmasıyla, ilkö retim okulları, 1. kademedede, sınıf yönetiminin sa lanmasında ö retmen davranı larının (ö retim hizmetine yönelik) etkisi belirlenmeye çalı ılmı tır (Bayındır, 2001).

Ara tırmada tarama modeli kullanılmı tır. Veriler anket yoluyla elde edilmi tir. Elde edilen verilerin istatistiki çözümlenmelerinde p.05 düzeyinde anlamlı bulunan sonuçlar tablolarla gösterilmi ve de erlendirilmi tir. Anlamlı bir farklılık göstermeyen gruplar ara tırma dı ı bırakılmı tır.

ahin (2002)'de "Etkili Sınıf Yönetimi için Kurallar Olu turmada Pozitif Disipline Dayalı Bazı Öneriler" isimli bir ara tırma yapmı tır.

Ara tırmasında, pozitif disiplin anlayı ının sınıf içi kuralların tespiti ve uygulanmasında önemli oldu unu, ö rencilerin davranı problemlerini çözmeye becerilerini kazanmalarını sa lamak amacıyla da rol oynama ve beyin fırtınası yöntemlerinin kullanımının da gereklili ini vurgulamı tır. Bunun yanında sınıf içerisinde ya nabilecek istenmeyen davranı lara karşı alınacak önlemlerin ö rencilerin ahlaki ve entelektüel kapasiteye tam olarak sahip oldu u dü üncesinden hareket edilerek geli tirilmesi gerekti ini belirtmi tir. ahin, ayrıca gerek okul içerisinde ve gerekse okul dı ında yer alan toplumsal yaşamın gerektirdi i kuralların ö renciler tarafından tam olarak benimsenerek uygulanabilmesi için, sınıf yönetimindeki karar mekanizmasına ö rencilerinde katılımının sa lanmasının ve ö retmen-ö renci etkile imindeki uyumun da çok önemli oldu unu dile getirmi tir.

Keskin (2002), sınıf ö retmenlerinin sınıf içinde olu an istenmeyen ö renci davranı larının görülme düzeyine ve kar ıla ilan istenmeyen ö renci davranı ları ile bas etmede kullandıkları yollara ili kin görü lerini saptamak amacıyla bir ara tırma yapmı tır.

Ara tırmasında, istenmeyen ö renci davranı ları olarak; söz almadan konu ma, sürekli arkada mını ikâyet etme, sınıfa gürültüyle girip çıkma, giri te ve çıkı ta di er ö rencileri iteleme, ders için gerekli materyalleri getirmeme, arkada larına karşı fiziki zorbalık yapma, ev ödevlerini yapmama, dersi dinlememe, verilen görevleri yapmama, di er ö rencileri kızdırma ve onlara sata ma, sınıfı ve çevresini temiz kullanmama ve özenli davranmamayı göstermi tir. Ö retmenlerin ise bu davranı larla bas etmek için genellikle; sözle uyarma, ö renciyle ders dı ında

konu ma, ailesi ile görü me, ö renciyle ders içinde konu ma, sorumluluk verme ve göz temasıyla uyarma yollarına ba vurduklarını belirtmi tir.

Ataman (2003), sınıfta kar ıla ılan problemlerin betimlenmesi amacıyla “Sınıfta ileti imde Kar ıla ılan Davranı Problemleri” isimli bir ara tırma yapmı tır.

Ara tırmada, davranı problemlerinin sınıftaki ö retimi etkilememesi için ö retmenlerin dikkat etmesi gereken hususlar açıklanmı ve peki tirme tarifleri üzerinde durularak ö retmenlere yönelik somut öneriler yer almı tır.

Saraç (2003), hizmet içi ve hizmet öncesi beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi davranı ları, zaman yönetimi stratejileri, tercih ettikleri ö retim yöntemleri ve ö retmenlerin belirtilen ö retim etkinlikleri alanında yeterliliklerini tespit etmek amacıyla bir ara tırma yapmı tır.

30 hizmet içi ve 26 hizmet öncesi beden e itimi ö retmeni üzerinde gerçekleştirildi i ara tırmasında, hizmet içi ve hizmet öncesi beden e itimi ö retmenleri arasında sınıf yönetimi davranı ları, zaman yönetimi stratejileri açısından anlamlı farklılıkların oldu unu tespit etmi tir. Bunun yanında dersin özetlenmesi ve ders alanının kullanımı, dersin ba latılması ve bitirilmesi, aktiviteler ve oyun için harcanan süre, tercih edilen ö retim yöntemleri açısından hizmet içi ve hizmet öncesi beden e itimi ö retmenleri arasında bir farklılı ın olmadı ı görülmü tür.

ra (2004)’da yapmı oldu u ara tırmasında, etkili bir sınıf yönetimi sa lamada, aktif ö renme yöntemlerini kullanmanın önemine de inerek, aktif ö renme ve etkili sınıf yönetimi arasındaki ili kiyi açıklamaya çalı mı tır. Etkili sınıf yönetiminin sa lanmasında, ö retmenin seçece i ö retim yöntemlerinin aktif ö renme yöntemleri olmasının, ö rencilerin üst düzeyde dü ünmesini, ö renme sürecinde kendi ö renmesini kontrol etmesini, kararlar almasını ve öz-düzenleme sa laması yanında, sınıf içerisinde kendi davranı larını da kontrol edece ini belirtmi tir.

Duman ve ark. (2004), “Ortaö retim Ö rencilerinin, Ö retmenlerin Sınıfta Disiplin Sa lama Yakla ımlarına li kin Görü leri” isimli bir ara tırma yapmı lardır.

Ara tırmada, ara tırma evereninde yer alan ö retmenlerin sınıflarında kullandıkları disiplin sa lama yakla ımları belirlenmeye çalı ılmı tır. Ara tırmadan elde edilen sonuçlara göre; ö retmenlerin modern-yapıcı disiplin yakla ımından

ziyade, müdahaleci-baskıcı bir disiplin yaklaşımını tercih ettikleri, sınıflara göre farklı davranış göstermekte oldukları, öğrencilerin öğrenme alanlarına göre davranış gösterdikleri ve öğrencilerin devam ettikleri liseye göre farklı disiplin yaklaşımlarını uyguladıkları tespit edilmiştir.

Güleç ve Alkıs (2004), “Öğretmenlerin Sınıf Ortamında Kullandıkları Davranış Değiştirme Stratejileri” isimli araştırmalarında; sınıf ortamında istenmeyen davranışların öğretim hedeflerine ulaşmayı engellediğini ifade etmişler ve öğretmenlerin sınıf ortamında kullandıkları davranış değiştirme stratejilerini ele almışlardır.

Araştırmada, davranış değiştirme stratejilerinin uygulanmasının sınıfta her zaman karşılaşılabilen sorunların üstesinden gelmede yararlanılabilecek belirgin ve pratik yollar sunduğu belirtilmiştir.

Çiçek ve ark. (2004), tarafından yapılan “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Organizasyonu ve Ders Zamanı Kullanımı Davranışlarının Analizi” isimli araştırmada; “Okul Uygulaması” dersinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği son sınıfında okuyan öğretmen adaylarının sınıf organizasyonu ve ders süresinin kullanımına ilişkin davranışlarının değerlendirilmesi yapılmıştır.

Sınıf yönetimi davranışlarından ders için ayrılan zamanın etkin kullanımı, sınıf organizasyonu ve motor aktivitelere katılma düzeyine ilişkin davranışların analizi için araştırmacılar tarafından gözlem formu geliştirilmiş ve bu gözlem formundan yararlanılmıştır. Video kayıtlarında elde edilen görüntüler, gözlem formunda yer alan kriterler doğrultusunda değerlendirilerek analiz edilmiştir. Analizler sonucunda, öğretmen adaylarının ders süresinin yarısına yakını (%47) uygulamalar (egzersizler) için kullanmakta olduğu, dersin %20’sinin rutin etkinlikler ve uygulamalar dışındaki; bekleme, malzeme taşıma, egzersizler arası geçişler için kullanıldığını tespit edilmiştir. Uygulamaların %53’ünde egzersizin süresi boyunca aktif olan öğrenci sayısının bir yada iki kişisi, öğrencilerin tamamının aktif olarak yer aldığı uygulamaların oranının %32 olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin tek başına yada eli olarak katıldıkları egzersizlerin oranı da %27 olarak tespit edilmiştir. Araştırmada, sonuç olarak öğretmen adaylarının uygulamalar için yeterli zamanın ayrılması durumunda etkili oldukları, ancak bu süreçte öğrencilerin uygulamalara aktif katılımlarını artırıcı sınıf organizasyonlarını geliştirmeye ihtiyaç

duydıkları görülmü tür.

Garrett (2005), “Ö renci ve Ö retmen Merkezli Sınıf Yönetimi” isimli nitel ara tırmasında üç farklı ilkö retim okulu ö retmeninin yönetsel ve e itimsel stratejilerini incelemi tir. Ayrıca ö renci merkezli ö retmenlerin kullandıkları sınıf yönetimi stratejileri ile onların e itim ve yönetim stratejileri arasındaki ili kiyi belirlemeye çalı mı tır. Ara tırmasında, mevcut e itim ve ö retim müfredatı dü ünüldü ünde modern e itim anlayı mın aktif katılımı, ele tirel dü ünmeyi ve problem çözmeyi içerdi ini fakat geleneksel e itim anlayı larının kurallarla yo unla tı ı ve ödüllere önem verdi ini vurgulayan Garett, sınıf yönetimi yakla ımlarının, e itim ve yönetim yakla ımlarından etkilendi ini belirtmi tir.

Türnüklü (2006) tarafından “ İkö retimde Sınıf ç i stenmeyen Davranı lar ve Nedenleri” isimli bir ara tırma yapılmı tır.

Ara tırmada, sınıf içersindeki istenmeyen ö renci davranı larının bir rastlantı sonucu ortaya çıkmadı ı belirtilmi tir. Bunun yanında ö renciden, ö retmenden, okulun ve sınıfın yapısından, ö renme etkinlik ve materyallerinden kaynaklanan çe itli de i kenlerin örgenci davranı ları üzerinde etkili oldu u vurgulanmı tır. Ayrıca sınıfta ortaya çıkan istenmeyen ö renci davranı larını tamamıyla engellemenin veya ortadan kaldırmanın mümkün olmadı ı ifade edilmi tir. Olması muhtemel istenmeyen ö renci davranı larını önlemek için ö retmene dü en birincil görevin, ö renme etkinliklerini, her ö rencinin kendine özgü özelliklerini göz önüne alıp, ö rencinin pozitif de i imine ve geli imine katkıda bulunacak ekilde hazırlamak ve her bir ö renciyi derse katmak oldu u belirtilmi tir. Böylece sınıfta ö renme merkezli bir ortamın hazırlanmı olaca ı ve ö rencilerin ö renmeye ulaşmasına yönelik bir stratejinin izlenmi olaca ı üzerinde durulmu tur.

U ur (2006), Ankara ilinde ortaö retimde görev yapan beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi yakla ımları ve kar ıla tıkları sorunları tespit etmek amacıyla bir ara tırma yapmı tır.

Ara tırmasında, beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetiminde tepkisel yakla ımı kullandıklarını belirtmi tir. Beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetiminde kar ıla tıkları sorunlar olarak da dersin islenmesi için gerekli tesis, araç-gereç, fiziksel mekan yetersizli ini; idare ve di er bran ö retmenlerinden destek alamamayı, ailelerin ilgisizli ini, ö rencilerin kıyafet sorunlarını dile getirmi lerdir.

Özçakır (2007), beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla bir ara tırma yapmıştır.

Ara tırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin, demokratik sınıf yönetimi anlayışını yüksek düzeyde benimsedikleri, otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarını belirleyen maddelerin bazılarında ise otokratik ve ilgisizlik eğilimi gösterdiklerini tespit etmiştir. Ara tırmada, beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin cinsiyet, yaş, mezun olunan okul, mesleki pozisyon ve öğretmenlik yapılan okul türü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür; mesleki kıdem değişkeni ile ilgisiz sınıf yönetimi arasındaki farkın ise istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölüm altında ara tırma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili açıklamalar özetlenmiştir.

3.1. Ara tırma Grubu

Ara tırma grubunun sınıflarına göre frekans ve yüzde değerleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Ö rencilerin Sınıf ve Cinsiyetlerine Göre Da ılımı

Sınıf	Erkek Ö renciler		Kız Ö renciler		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
6. Sınıf	208	50.4	206	49.6	414	35,3
7. Sınıf	197	54.1	167	45.9	364	31.1
8. Sınıf	199	50.8	194	49.2	393	33.6
Toplam	604	51.6	567	48.4	1171	100

3.2. Veri Toplama Araçları

3.3.1. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Sınıf Yönetimi Görüş Anketi

Bu ara tırmada; beden eğitimi dersinde öğrenci görüşlerini almaya yönelik olarak ara tırmacı tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Dersine Yönelik Sınıf Yönetimi Görüş Anketi geliştirilmiştir. Ara tırma soruları kapsamında uygulanacak dökümanlarda açıklanmıştır.

3.3.2. Ölçeğin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Ölçeğin uygulanması ile elde edilen puanların güvenilirliği Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ve madde-toplam puan korelasyonu ile test edilmiştir. Ölçeğin kapsam geçerliliği uzman görüşüyle sağlanmış, yapı geçerliliğini test etmek amacıyla faktör analizi yapılmıştır.

Faktör analizi, testlerin geçerliklerinin çalışmasında kullanılan önemli yöntemlerden biridir (Baykul, 2000). Bu analiz, ölçülmek istenen özelliğe ait yapının

bu ölçek ile ölçüldü ünde nasıl gerçekte ti ini belirlemek amacıyla kullanılır (Tav ancıl, 2005).

Faktör analizinin bir ba ka amacı da, de i kenler arasındaki ba ımlılı ın kökenini ara tırmaktır. Bu analizlerde, tüm de i kenler arasındaki ili kiler incelenir. Bu ili kilere dayanılarak verilerin daha anlamlı ve özet olarak sunulması sa lanır (Turgut ve Baykul, 1992).

Faktör analizinin a amaları a a ıdaki gibidir:

- a) Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity Testi, verilerin faktör analizi için uygunlu unu belirlemek amacıyla kullanılır. KMO'nun 0.60'dan yüksek ve Barlett testinin anlamlı çıkması verilerin faktör analizi için uygun oldu unu gösterir (Büyüköztürk, 2004: 120). KMO de erinin 1'e yakla tıkça mükemmel, 0.50'nin altında ise kabul edilemez (0.90'larda mükemmel, 0.80'lerde çok iyi, 0.70'lerde ve 0.60'larda vasat, 0.50'lerde kötü) oldu u belirtilmektedir. Faktör analizinde ayrıca evrendeki da ılımın normal olması gerekmektedir. Verilerin çok de i kenli normal da ılımdan geldi i Barlett testi ile sınanmaktadır. Barlett testi sonucu ne kadar yüksek ise manidar olma olasılı ı da o kadar yüksektir (Tav ancıl, 2005).
- b) Maddelerin ortak faktör varyanslarının 1'e yakın ya da 0.66'nın üzerinde olması iyi bir çözümdür, ancak uygulamada bunu kar ılamak genellikle zordur. Ortak faktör varyanslarının yüksek olmasının, modele ili kin açıklanan toplam varyansı arttıracak ı dikkate alınmalıdır (Büyüköztürk, 2004: 119). Bu de erler 0.50'nin üzerinde ise bulunan faktör sayısının yeterli oldu una karar verilebilir (Bayram, 2004). Verileri en uygun ekilde temsil edecek faktör sayısı, her faktör tarafından açıklanan toplam varyans yüzdesi ile belirlenir. Toplam varyans, her de i kenin varyansının toplamıdır. Modele alınacak faktör sayısı, öz de erleri birden büyük olan faktörlerin sayısı kadardır (Turgut ve Baykul, 1992).
- c) Maddelerin yer aldıkları faktördeki yük de erlerinin 0.45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüttür. Ancak uygulamada az sayıda madde için bu sınır de er, 0.30'a kadar indirilebilir. Bir faktörle yüksek düzeyde ili ki veren

maddelerin olu turdu u bir küme var ise bu bulgu, o maddelerin birlikte bir kavramı-yapıyı-faktörü ölçtü ü anlamına gelir (Büyüköztürk, 2004).

- d) Maddelerin tek bir faktörde yüksek yük de erine, di er faktörlerde ise dü ük yük de erlerine sahip olması gerekir. Bir maddenin faktördeki en yüksek yük de eri ile bu de erden sonra en yüksek olan yük de eri arasındaki farkın olabildi ince yüksek olması beklenir. Yüksek iki yük de eri arasındaki farkın en az 0.10 olması önerilir. Çok faktörlü bir yapıda birden çok faktörde yüksek yük de eri veren madde, bini ik bir madde olarak tanımlanır ve ölçekten çıkartılması dü ünülebilir (Büyüköztürk, 2004).
- e) Analize dâhil de i kenlerle ilgili toplam varyansın 2/3'ünün kapsadı ı faktör sayısı, önemli faktör sayısı olarak de erlendirilir. Özellikle sosyal bilim uygulamalarında bu de ere ula mak zor oldu u için tek faktörlü ölçeklerde açıklanan varyansın en az % 30, çok faktörlü ölçeklerde ise daha fazla olması beklenir (Bayram, 2004).
- f) Öz de er, hem faktörlerce açıklanan varyansı hesaplamada hem de önemli faktör sayısına karar vermede dikkate alınan bir katsayıdır. Faktör analizinde ba langıçta, genel olarak öz de eri 1 ya da 1'den büyük olan faktörler önemli faktörler olarak alınır (Büyüköztürk, 2004).

Çalı ma kapsamına alınan örneklemin yeterlili ini belirlemek amacıyla yapılan ilk analiz sonuçlarına göre KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) de eri 0.859, Barlett Testi anlamlı [1735.344, $p<.0,05$] bulunmu tur. Yapılan analiz sonucunda i ler durumda bulunan 23 madde için tekrar faktör analizi i lemi yapılmı tur. kinci analiz sonucunda KMO 0.877, Barlett Testi sonucu ise anlamlı [(sd:253), 1427.378, $p<.0,05$] bulunmu tur. Bu test sonuçları da verilerin faktör analizi için uygun oldu unu göstermektedir.

Sınıf yönetimi görü leri ölçe inde bulunan 30 maddeye ili kin ilk faktör analiz sonuçlarına göre faktör sayısı 8 olarak belirlenmi tir. Daha sonra yapılan analizlerde faktör sayısı 1'e madde sayısı da 23'e indirilmi tir. Bu maddelerden tamamı olumlu ifadelerden olu ur. Çalı mada faktör yapısını belirlemek amacıyla ise döndürülmemi ve asal eksenlere göre döndürülmü temel bile enler analizinden yararlanılmı tur. Tek faktör altında toplanan sınıf yönetimi ölçe ine ili kin toplam

varyansın % 33.366'ünü (öz de er: 7.674) açıklamaktadır.

Sınıf yönetimi görü leri ölçe i faktör analizi (Döndürülmü temel bile enler analizi) sonuçları Tablo 2'de verilmi tir.

Tablo 2. Sınıf yönetimi görü leri Ölçe i Faktör Analizi Sonuçları

Döndürme Sonrası Yük De eri	
Madde No	Faktör I
Madde 29	,675
Madde 22	,669
Madde 24	,649
Madde 2	,648
Madde 19	,622
Madde 10	,612
Madde 30	,608
Madde 3	,601
Madde 11	,589
Madde 4	,583
Madde 7	,580
Madde 23	,562
Madde 1	,562
Madde 28	,554
Madde 17	,546
Madde 8	,546
Madde 20	,540
Madde 21	,531
Madde 9	,528
Madde 12	,524
Madde 13	,519
Madde 5	,497
Madde 6	,489
Açıklanan	% 33,366

Faktör döndürme sonrasında, ölçe in birinci faktörünün 23 maddeden olu tu u belirlenmi tir. Birinci faktörde yer alan maddelerin faktördeki yük de erleri 0.48-0.67 arasında de i mektedir. Bu ba lamda, ölçe in genel bir faktöre de sahip oldu u görülmektedir.

Cronbach Alpha, ölçe in güvenilirli i belirlenirken ölçe in tümü ve her bir alt

ölçek için iç tutarlılık anlamında kullanılan bir güvenilirlik katsayısı hesaplama biçimidir (Gömlüksiz, 2004: 185-195). Hesaplanan güvenilirlik katsayısının 0.70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenilirliği için genel olarak yeterli görünmektedir (Büyüköztürk, 2004; Carter, 1997; Akt: N. Bayram, 2004).

Ölçeğe ait Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Sınıf yönetimi görüşleri Ölçeği Güvenirlik Analizi Sonuçları

	Cronbach Alpha
Ölçek	0,905

Tablo 3 incelendiğinde ölçekteki 23 madde için Cronbach Alpha 0.905 olarak hesaplanmıştır.

3.4. Verilerin toplanması

İlgili idari sorumlularından envanteri uygulama izni alınarak, Çorum merkezde yer alan ve buldukları çevrenin ekonomik düzeylerine göre 11 ilköğretim okulu seçilmiştir. Okulların buldukları çevrenin ekonomik düzeyine göre fakir düzeydeki okullardan 3 ilköğretim okulu, orta düzeyde okullardan 4 ilköğretim okulu ve zengin düzeydeki okullardan da 3 ilköğretim okulu seçilmiştir. Beden eğitimi dersine öğrencileri görüşülen sınıf yönetimini envanteri 2011 yılı mart ve nisan ayları arasında uygulanmıştır. 11 ilköğretim okuluna dağıtılan 1200 anketten, 1171 anketin geçerli olduğu anlaşılmıştır. Veri toplama aracı öğrencilerin okul saatleri içerisinde görüşülerek araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Beden eğitimi dersine öğrencileri görüşülen sınıf yönetimini, tespit etmek amacıyla uygulanan beden eğitimi dersine öğrencileri görüşülen sınıf yönetimini ile elde edilen puanların arasında ilişkileri bulmak için faktör analizi yapılmıştır.

6., 7. ve 8. Sınıflarda okuyan öğrencilerin cinsiyetleri bakımından farklılık olup olmadığına bakmak için "T-testi", okulların bulunduğu çevrenin ekonomik düzeyi, sınıf yönetimi uygulamalarına ilişkin görüşlerine ait toplam puanları, ailelerin ekonomik düzeyleri ve beden eğitimi dersine ilgilerine göre farklılığına

bakmak için ‘‘Tek Yönlü Varyans Analizi’’ uygulanmı tır. statistiksel i lemler için ‘‘SPSS 17.0 Paket Programı’’ uygulanmı tır. Kar ıla tırmalarda, anlamlılık düzeyi için $p<0.05$ de eri esas alınmı tır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Ara tırma grubunu oluşturan ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinden elde edilen toplam puanlarının cinsiyetlerine, okul çevresinin sosyo-ekonomik düzeylerine, yaşlarına, ailelerinin sosyo-ekonomik düzeylerine ve Beden eğitimi dersine ilgi düzeylerine göre elde edilen istatistiksel analiz sonuçları tablolar halinde aşağıda verilmiştir.

Ara tırma grubunu oluşturan ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin toplam puanlarının cinsiyetlerine göre farklılıklarına ilişkin T-testi sonuçları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. İlkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin toplam puanlarının cinsiyetlerine göre farklılıklarına ilişkin T-testi sonuçları

Grup	N	X	ss	T	sd	P
Erkek	604	99,08	14,35	1,097	1168	.273
Kız	566	98,12	15,58			

Tablo 4 incelendiğinde ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir ($t_{(1168)}=1,097$, $p>0,05$). Bu bulguya göre kızlarla erkeklerin sınıf yönetimine uygulamalarına ait görüşleri benzerlik göstermektedir.

Ara tırma grubunu oluşturan ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin toplam puanlarının okulların bulunduğu çevrenin ekonomik düzeyi bakımından farklılıklarına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. İlkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü lerinin toplam puanlarının okul çevresinin sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından farklılı na ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Grup	N	X	ss	F	Sd	p	Anlamlı fark
Dü ük	388	101,03	14,95				
Orta	388	98,65	12,84	10,407	2-1167	,000	Dü ük-yüksek
Yüksek	394	96,17	16,54				

Tablo 5 incelendi inde ilkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü lerinin toplam puanlarının okul çevresinin sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından farklılık göstermektedir ($F_{(2-1167)}=10,407$, $p<0,05$). Bu bulguya göre ö rencilerin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü leri okul çevresinin sosyo-ekonomik düzeylerine ba lı olarak de i mektedir. Bu farklılı ın hangi gruptan kaynaklandı nı bulmak amacıyla yapılan scheffe testi sonuçlarına göre bulundu u çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi dü ük olan okulların sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü leri, bulundu u çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan okulların sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü lerinden daha yüksek oldu u belirlenmi tir.

Ara tırma grubunu olu turan ilkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü lerinin toplam puanlarının ö rencilerin ya ları bakımından farklılı na ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları tablo 6'da verilmi tir.

Tablo 6. İlkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ilişkin görüşlerine ait toplam puanlarının öğrencilerin yaşları bakımından farklılıklarına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Grup	N	X	ss	F	Sd	p	Anlamlı fark
11 yaş	60	99,43	16,12				14 yaş-11 yaş
12 yaş	328	100,35	14,17				14 yaş-12 yaş
13 yaş	341	99,12	15,14	2,866	4-1165	,022	14 yaş-13 yaş
14 yaş	377	96,91	14,59				15 yaş-11 yaş
15 yaş	64	96,31	17,91				15 yaş-12 yaş 15 yaş-13 yaş

Tablo 6 incelendiğinde ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin toplam puanlarının öğrencilerin yaşları bakımından farklılık göstermektedir ($F_{(4-1165)}=2,866$, $p<0,05$). Bu bulguya göre öğrencilerin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşleri öğrencilerin yaşlarına bağlı olarak değişmektedir. Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını bulmak amacıyla yapılan scheffe testi sonuçlarına göre 14 yaş grubundaki öğrencilerin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşleri 11 yaş, 12 yaş ve 13 yaş grubu öğrencilerin görüşlerinden daha düşük olduğu, 15 yaş grubu öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşleri 11 yaş, 12 yaş ve 13 yaş grubu öğrencilerin görüşlerinden daha düşük olduğu görülmektedir.

Araştırma grubunu oluşturan ilkö retim öğrencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görüşlerinin toplam puanlarının öğrencilerinin ailelerinin sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından farklılıklarına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. İlkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerine ait toplam puanlarının ö rencilerinin ailelerinin sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından farklılı na ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Grup	N	X	ss	F	Sd	P	Anlamlı fark
500 tl altı	214	96,52	16,73				
500-1000 tl	455	99,96	13,68				500 tl altı-500-1000 tl
1000-1500 tl	242	98,60	14,89	2,774	3-1166	,040	500 tl altı-1000-1500 tl
1500 tl üstü	259	98,01	15,49				500 tl altı-1500 tl üstü

Tablo 7 incelendi inde ilkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerine ait toplam puanlarının ö rencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik düzeyleri bakımından farklılık göstermektedir ($F_{(3-1166)}=2,774$, $p<0,05$). Bu bulguya göre ö rencilerin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü leri ö rencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik düzeyine ba lı olarak de i mektedir. Bu farklılı ın hangi gruplardan kaynaklandı ını bulmak amacıyla yapılan scheffe testi sonuçlarına göre ailelerinin ekonomik düzeyi 500 tl altı olan ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü leri, ailelerin ekonomik düzeyi 500-1000 tl, 1000-1500 tl ve 1500 tl üstü olan ö rencilerinkinden daha dü ük oldu u görü lmektedir.

Ara tırma grubunu olu turan ilkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü lerinin toplam puanlarının ö rencilerinin Beden e itimi dersine ilgi düzeyleri bakımından farklılı na ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları tablo 8'de verilmi tir.

Tablo 8. İlkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerine ait toplam puanlarının ö rencilerinin Beden e itimi dersine ilgi düzeyleri bakımından farklılı na ili kin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

Grup	N	X	Ss	F	Sd	p	Anlamlı fark
Orta ve altı	132	87,36	17,74				Orta ve altı-iyi
yi	300	95,23	15,02	71,734	2-1167	,000	Orta ve altı-çok
Çok iyi	738	102,01	12,99				yi-çok iyi

Tablo 8 incelendi inde ilkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerine ait toplam puanlarının ö rencilerin Beden e itimi dersine ilgi düzeyleri bakımından farklılık göstermektedir ($F_{(2-1167)}=71,734$, $p<0,05$). Bu bulguya göre ö rencilerin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü leri ö rencilerin Beden e itimi dersine ilgi düzeylerine ba lı olarak de i mektedir. Bu farklılı ın hangi gruplardan kaynaklandı nı bulmak amacıyla yapılan scheffe testi sonuçlarına göre beden e itimi dersine ilgisi orta ve altı olan ö rencilerin sınıf yönetimi uygulamalarına ait görü leri beden e itimi dersine ilgisi iyi ve çok iyi düzeyde olan ö rencilerin görü lerinden daha dü ük oldu u görülmektedir.

Tablo 9. İkö retim ö rencilerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ili kin görü lerinin anket sorularına göre da ılımı;

Madde No	Hİçbir zaman	Bazen	Ara sıra	Sık sık	Her zaman	X	SS
	n	n	n	n	n		
1-Beden e itimi ö retmenimiz dersine her zaman hazırlıklı girer ve dersinin amacını, dersin ba nda açıklar.	9	43	73	210	836	4,55	.1073
2-Beden e itimi dersini planlı ve düzenli bir e kilde sürdürür.	7	47	78	241	798	4.51	.83
3-Beden e itimi ö retmenimiz, derse girdi i zaman öncelikle bizim dikkatimizi derse çeker.	10	48	73	186	854	4.55	.84
4-Beden e itimi dersine vaktinde gelir ve dersten vaktinde ayrılır.	3	56	71	232	809	4.52	.82
5-Beden e itimi ö retmenimiz, ders anlatırken kullandı ı dil açık ve anla ılırdır.	11	32	60	159	909	4.64	.71
6-Beden e itimi dersine yeni konuyla ilgili sorularla ba lar.	58	138	252	307	415	3.75	1.19
7-Beden e itimi dersinde, dersi sürükleyici ve zevkli hale getirmek için de i ik ö retim yöntemleri kullanır.	33	98	187	317	532	4.10	2.03
8-Beden e itimi dersinde yeni ö renilen konuları geçmi bilgilerle birle tirir.	39	111	170	298	553	4.03	1.13
9-Beden e itimi dersinde ö retilen konuyu peki tirecek farklı oyunlar hazırlar.	57	145	209	247	513	3.86	1.23
10-Beden e itimi dersinde ö retme hızını ö rencilerin ö renmesine göre ayarlamaya çalı ır.	24	85	117	243	702	4.29	1.04
11-Beden e itimi dersinde sınıfın ço unlu unun anlamadı ı konuları tekrar eder.	43	100	114	243	671	4.19	1.14
12-Beden e itimi dersinde, dikkatimiz da ıldı nda, ö retmenimiz sınıfa hemen müdahale eder ve sınıfı tekrar düzene sokar.	18	59	70	190	834	4.50	.92
13-Beden e itimi dersinde derse ilgisiz ö rencileri soru sorarak uyandır.	57	114	163	270	567	4.00	1.20
14-Beden e itimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır.	63	118	162	280	548	3.96	1.22
15-Beden e itimi dersinde ö rencilerini ba arılı olmaya odaklar.	19	54	94	220	794	4.44	.93
16-Beden e itimi dersinde ö retmene çekinmeden soru sorabiliriz.	31	81	101	185	773	4.35	1.05
17-Beden e itimi dersinde Sınıfta her ey bir düzen içindedir. Ders ile ilgili hepimiz uymamız gereken kuralları biliriz.	16	75	143	251	686	4.29	1.00
18-Beden e itimi dersinde, hangi davranı ların olumsuz davranı lar grubuna girdi ini bizlere açıkça anlatır.	26	77	103	250	715	4.32	1.32
19-Beden e itimi ö retmenimiz, oluabilecek sorunları önceden planlayıp, gerekli tedbirleri alır.	34	86	152	270	629	4.17	1.09
20-Beden e itimi dersinde yapılan hataları düzeltirken olumlu ifadeler kullanır.	47	92	112	241	679	4.20	1.14

21-Beden eğitimi dersinde, bizlere karşı yakınlığını ve resmîliğini denge içinde kullanır.	36	63	94	230	748	4.35	1.04
22-Beden eğitimi öğretmenimiz, haklarımıza saygılıdır. Olaylara öğrenci açısından bakabilir.	42	81	117	231	700	4.25	1.11
23-Beden eğitimi öğretmenimiz, dersi bitirmeden önce toparlanmamız için bize zaman tanır.	19	31	39	112	970	4.69	.79

Tablo 9 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin Sınıf Yönetimine ilişkin olarak katılımlarını gösteren betimsel istatistik yer almaktadır. Tabloda da görüldüğü gibi öğrencilerden en fazla olumlu görüş; 'Beden eğitimi öğretmenimiz, dersi bitirmeden önce toparlanmamız için bize zaman tanır'(x= 4.69) sorusu almıştır. Yine bir başka ifadeyle öğrencilerden en az olumlu görüş ise; 'Beden eğitimi dersine yeni konuyla ilgili sorularla karşılaşlar'(x= 3.75) sorusu almıştır.

BÖLÜM V

TARTI MA VE SONUÇ

Bu bölümde çalı manın analizleriyle elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuçlara ve benzer çalı malar için önerilere yer verilmi tir.

U ur(2006)'un beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi yakla ımları ve kar ıla tıkları sorunlar üzerine yapmı oldu u literatür çalı masında beden e itimi ö retmenlerine sorulan “Derse girmeden önce dersle ilgili ön hazırlık (plan, program vb.) yapıyor musunuz?” sorusuna verilen cevapların da ılımı incelendi inde beden e itimi ö retmenlerinin %68'inin “hayır” ekinde görü belirttikleri tespit edilmi tir. Ancak çok çarpıcı bir sonuçtur ki bizim, ö rencilere yönelik yapmı oldu umuz literatür çalı mamızda ö rencilere yöneltilen; “Beden e itimi ö retmenimiz dersine her zaman hazırlıklı girer ve dersinin amacını, dersin ba ında açıklar” sorusuna ö rencilerin verdi i cevapların sonucunda ö rencilerimizin % 89,3 ü yani 1046 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermi tir. Elde edilen sonuçlarımız gösteriyor ki literatür çalı mada elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermemektedir. Bunun nedeni olarak da ö rencilerin ö retmenlerin derse hazırlıklı gelip gelmemelerine yönelik de erlendirebilecekleri somut bir de erlendirme anslarının olmaması nedeniyle soruyu tahmini görü lerle cevaplandırarak yanılabilirler dü ünülmektedir.

Akda ve Güne 'in 2001-2002 yılında “Ö retmen Rolünün Yaratıcı Bir Sınıf Ortamı Olu turmasındaki Önemi” isimli çalı malarında ö rencilere yöneltilen “Ö retmenleriniz, sınıf içi etkinliklerin belirlenmesinde sizin görü lerinize ne derece ba vuruyor?” sorusuna ö rencilerin % 23'ü "Hiçbir zaman", % 17.5'i "Çok seyrek", % 22.2'si de "Ara sıra" cevabını vermi lerdir. Geriye kalan ö renciler (toplam % 37.3) ise, "Her zaman" ya da "Sık sık" cevabını vermi lerdir. Bizim yapmı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerin Beden e itimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır. Sorusuna verdikleri cevapların sonucunda ö rencilerimizin %70.7 si yani 828 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermi tir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun nedeni olarak da Akda ve Güne 'in çalı masında sadece beden e itimi ö retmenlerine yönelik olmayıp bütün bran ö retmenlerini kapsamasından dolayı beden e itimi derslerinin ise di er bran lara göre ö retmenler ve ders içeri i açısından daha esnek ve ö renci merkezli

olabilme ihtimalinin yüksek olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Uur (2006)'un beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımları ve karıştıkları sorunlar üzerine yaptığı olduğu literatür çalışmada beden eğitimi öğretmenlerine sorulan “Beden eğitimi derslerinde öğrencilerin önerilerini değerlendiriyor musunuz?” sorusuna verilen cevapların dağılımı incelendiğinde %12'si “evet” yönünde görüş bildirirken, %37,7'si “kısmen” seçeneğini, %50,3'ü de “hayır” şeklinde görüş bildirmiştir. Bizim yaptığı olduğu umuz literatür çalışmada öğrencilerin Beden eğitimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır. Sorusuna verdikleri cevapların sonucunda öğrencilerimizin %70.7 si yani 828 öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman şeklinde cevap vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalışması ile bizim çalışmamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun nedeni olarak da Uur(2006) ortaöğretimde (lise) görev yapan öğretmenlere uyguladığı çalışmada ki öğretmenlerin görev yaptıkları okullardaki öğrencilerin yaşlarının ilköğretime göre daha büyük olması bakımından derste otorite ve disiplini sağlamak amacıyla dersi daha çok öğrenci merkezli şekilde öğretmen merkezli ileme gereği duydukları düşünülebilir.

Ayan S. (2007) İlk Öğretim 1. ve 2. kademe beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanma durumunun incelenmesi adlı doktora tezinde: beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerine sorulan “ öğretmenler dersin hedeflerine yönelik spor müsabakaları, yarışmalar ve estel oyun etkinliklerine yeterince yer vermemesi” sorusuna verilen cevapların dağılımı incelendiğinde öğretmenlerin % 46.5 'i katılıyorum, % 37'side tamamen katılıyorum şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda 1331 öğretmen soruya olumlu yönde görüş bildirmiş olup beden eğitimi dersinde yeterince oyunlara yer vermedikleri sonucu ortaya çıkmıştır (X=4.107). Bizim yaptığı olduğu umuz literatür çalışmada öğrencilerin; beden eğitimi öğretmenlerimiz derste öğretilen konuyu pekiştirecek farklı oyunlar hazırlar sorusuna 750 öğrenci olumlu görüş bildirmiştir. (X=3.86). Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalışması ile bizim çalışmamız arasında benzerlik gözükmemektedir.

Ertürk'ün (1970) 10 yıl öncesine kıyasla öğrenci davranışları adlı araştırmada.1960 ve 1970 yılları arasında istenilen ve istenmeyen öğretmen davranışları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırmada demokratik anlayış kapsamında yeterince demokratik olmadıkları ve öğrenci merkezli eğitimden uzak oldukları görülmüştür. Bizim çalışmamızda öğrencilerin Beden eğitimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır. Sorusuna verdikleri cevapların sonucunda öğrencilerin %70.7 si yani 828 öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevap vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalışmaları ile bizim çalışmamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun nedeni olarak da 40 yıl öncesi eğitim sisteminin gelişimlik düzeyi ile günümüz eğitimin sistemin gelişimlik düzeyi ile farklılık olduğu savunulabilir.

Martin (2004), gözlem görüşme ve ders planlarını incelemeye dayalı 4 yıl süren araştırmada öğretmenin olumlu öğrenme ortamı yaratmada öğrenci görüşlerine sık sık yer verildiği görülmüştür. Bizim çalışmamızda öğrencilerin Beden eğitimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır. Sorusuna verdikleri cevapların sonucunda öğrencilerin %70.7 si yani 828 öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevap vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalışmaları ile bizim çalışmamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun sonucunda ilköğretimdeki beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenci merkezli yaklaşımlarının Avrupa'da eğitim sisteminde görev yapan öğretmenlerin öğrenci merkezli yaklaşımlarıyla benzerlik göstermesi eğitim sistemimizin bu düzeyde daha iyiye doğru gittiği ekinde yorumlanabilir.

Cothron ve ark (2003), öğretmenlerin sınıf yönetimi davranışları üzerine öğrencilerin fikirlerini ortaya koydukları nitel çalışmada öğrenci uygulanacak kuralları ve dersin içeriği konusunda öğretmenlerinin kendi fikir ve görüşlerine yer verdiği, uygulanması gereken kuralları birlikte belirleyerek ortaya çıkması muhtemel sorunları azaltacağını belirtmişlerdir. Bizim çalışmamızda öğrencilerin Beden eğitimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır. Sorusuna verdikleri cevapların sonucunda öğrencilerin %70.7 si yani 828 öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevap vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalışmaları ile

bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun sonucunda ilkö retimdeki beden e itimi ö retmenlerinin ö renci merkezli yakla ımlarının Avrupa’da ki e itim sisteminde görev yapan ö retmenlerin ö renci merkezli yakla ımlarıyla benzerlik göstermesi e itim sistemimizin bu düzeyde daha iyiye do ru gitti i ekinde yorumlanabilir.

Erdo an’ın (2001), “Sınıf Yönetiminde Ö renci Kontrolü Açısından Olumlu Ö retmen–Ö renci ili kileri” üzerine Edirne ili ve ilçelerinde yaptı ı ara tırmasıyla ö renciler ö retmenlerin ço u zaman sınıf içi istek ve beklentilerini açık ve anla ılır bir dille ifade ettiklerini görü lü tür. Bizim yapmı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerin Beden e itimi ö retmenimiz, ders anlatırken kullandı ı dil açık ve anla ılırdır. Sorusuna verdi i cevapların sonucunda %97.4 si yani 1141 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermi tir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun sonucunda beden e itimi ö retmenlerinin derste terimsel ifadelerden uzak sade ve anla ılabilir bir dil kullandıkları savunulabilir.

U ur (2006)’un beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi yakla ımları ve kar ıla tıkları sorunlar üzerine yapmı oldu u literatür çalı mada “Ö rencilerin ilgilerini planlanan aktivite üzerine çekebiliyor musunuz” sorusuna verilen cevapların da ılımı incelendi inde ara tırma gurubunun %57,1’inin “hayır” ekinde görü belirttikleri tespit edilmi tir. Bizim yapmı oldu umuz literatür çalı mada örgencilerin Beden e itimi dersinde, dikkatimiz da ıldı nda, ö retmenimiz sınıfa hemen müdahale eder ve sınıfı tekrar düzene sokar. Sorusuna verdi i cevapların sonucunda %87.4 si yani 1024 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermi tir. Bir di er sorumuz olan Beden e itimi dersinde derse ilgisiz ö rencileri soru sorarak uyarır. Sorusuna verdi i cevapların sonucunda %71.4 si yani 837 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermi tir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun nedeni olarak da u ur(2006) nın görü lerini aldı ı ö retmenlerinin görev yapmı oldukları okulların ortaö retimde yer almasından dolayı ö renci ya ları göz önüne alındı nda ilkö retimdeki beden e itimi

ö retmenlerinin lisedeki beden e itimine oranla beden e itimi dersine daha hakim oldukları ve ilkö retim örgencilerin derse olan ilgilerini liseli örgencilere oranla daha çok çektikleri ve ö renciler üzerinde otorite kurdukları ekinde yorumlanabilir.

Aras (2000), yılında “ilkö retim okullarındaki beden e itimi ö retmenlerinin kar ıla tıkları sorunlar” isimli yüksek lisans tez çalı masında, “beden e itimi ö retmeni okulda disiplin sa layıcı otoriter bir ö retmen niteli i ta imalıdır” dü ünmesine beden e itimi ö retmenleri %31.4 oranında olumlu cevap verirken, %38.6 oranında olumsuz görü bildirmişlerdir. Bizim yapımı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerin Beden e itimi dersinde sınıfta her ey bir düzen içindedir. Ders ile ilgili hepimiz uymamız gereken kuralları biliriz. Sorusuna verdi i cevapların sonucunda %80 si yani 937 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir.

U ur (2006)’un beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi yakla ımları ve kar ıla tıkları sorunlar üzerine yapımı oldu u literatür çalı mada “Okul ortamında kendinizi disiplin sa layıcı bir konumda hissediyor musunuz?” sorusuna verilen cevapların da ılımı incelendi inde beden e itimi ö retmenlerinin %46’sı “evet” , %53,1’inin ise “hayır” ekinde görü belirttikleri tespit edilmiştir. Bizim yapımı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerin Beden e itimi dersinde sınıfta her ey bir düzen içindedir. Ders ile ilgili hepimiz uymamız gereken kuralları biliriz. Sorusuna verdi i cevapların sonucunda %80 si yani 937 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir.

U ur (2006), beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi yakla ımları ve kar ıla tıkları sorunlar üzerine yapımı oldu u literatür çalı mada “Sınıf içinde istenmeyen bir davranışa kar ı tepki gösteriyor musunuz?” sorusuna ilikin %69.7’sinin “evet” , %24’ünün “kısmen”, %6.3’ünün “hayır” ekinde görü belirttikleri tespit edilmiştir. Bizim yapımı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerin Beden e itimi dersinde, dikkatimiz da ıldı nda, ö retmenimiz sınıfa

hemen müdahale eder ve sınıfı tekrar düzene sokar. Sorusuna verdiği cevapların sonucunda %87.4 si yani 1024 öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalışmaları ile bizim çalışmamız arasında benzerlik gözükmektedir. Bunun sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin dersinin aksamasını ve verimli bir şekilde ilerlemesi hususunda herhangi bir istenmeyen davranış karşısında öğrencilere hemen müdahale ettiği ve gerekli önemi aldığı savunulabilir.

Çetin (2002), yaptığı ilköğretim sınıf öğretmenlerinin sınıfta karşılaştıkları disiplin problemleri ile ilgili görüşleri adlı çalışmada öğretmenlerin disiplin problemleri ile baş etmede çoğunlukla sözlü uyarı ve vücut dilini kullandıkları ortaya çıkmıştır. Bizim çalışmamızda da umuz literatür çalışmada öğrencilerin Beden eğitimi dersinde derse ilgisiz öğrencileri soru sorarak uyarır. Sorusuna verdiği cevapların sonucunda %71.4 si yani 837 öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalışmaları ile bizim çalışmamız arasında benzerlik gözükmektedir. Bunun sonucunda Beden eğitimi öğretmenin derste disiplini sağlamak ve ilgisiz öğrencileri derse yönlendirmek hususunda öğrencileri sözlü olarak yani derse ilgili sorular sorarak disiplini sağlamıştır ve derse olan ilgiyi arttırdığı görüşü savunulabilir.

Çetin (2004)'da yaptığı çalışmada etkili bir sınıf yönetimi sağlamak için, aktif öğrenme yöntemlerini kullanmanın önemine değinerek, aktif öğrenme ve etkili sınıf yönetimi arasındaki ilişkiyi açıklamaya çalışmıştır. Etkili sınıf yönetiminin sağlanmasında, öğretmenin seçeceği öğrenme yöntemlerinin aktif öğrenme yöntemleri olması ve de ik öğrenme yöntemleri kullanması öğrencilerin üst düzeyde düşünmesini, öğrenme sürecinde kendi öğrenmesini kontrol etmesini, kararlar almasını ve öz-düzenleme sağlama yanında, sınıf içerisinde kendi davranışlarını da kontrol edeceğini belirtmiştir. Bizim çalışmamızda da umuz literatür çalışmada öğrencilerin Beden eğitimi dersinde, derse sürükleyici ve zevkli hale getirmek için de ik öğrenme yöntemleri kullanır. Sorusuna verdiği cevapların sonucunda %72.5 si yani 849 öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde

cevaplar vermi tir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükme ktedir.

Tamer ve Pulur (2001), yapmı oldukları çalı mada: Beden e itimi ö retmeni, derslerinin ba arılı ve verimli bir ekilde gerçe kle mesini istiyorsa, derslerini düzenli bir ekilde organize edip, ö rencisinin de saygısını kazanmalıdır. Bizim yapmı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerimize sordu umuz sorular i çerisinde; Beden e itimi ö retmenimiz dersine her zaman hazırlıklı girer ve dersinin amacını, dersin ba nda açıklar. Sorusuna %89.3 si yani 1046 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman e klinde cevaplar vermi tir. Yine bu çalı ma kapsamına benzer bir soru olan; Beden e itimi dersini planlı ve düzenli bir ekilde sürdürür. Sorusuna %88.3 si yani 1039 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman e klinde cevaplar vermi tir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükme ktedir.

Senemo lu (1998), yapmı oldu u çalı mada: Somut bilgi, ö rencinin daha kolay resmetmesini, imajlar olu turmasını sa ladı ndan, somut bilgi daha kolay ve do ru olarak anlamlandırılır ve hatırlanabilir. Bu nedenle ö renci hangi düzeyde olursa olsun, a ina olamadı ı yeni bir bilgi verilirken, bilginin kapsamı olabildi ince resimler, tablolar, grafikler, oyunlar ve benzetimlerle somutla tırılmalıdır. Bu açıklamada benzer nitelikte olan sorumuzda; Beden e itimi dersinde ö retilen konuyu peki tirecek farklı oyunlar hazırlar. Sorusuna %64.9 si yani 760 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman e klinde cevaplar vermi tir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükme ktedir.

Sadık (2002), yapmı oldu u çalı mada Ö rencilerin davranı ları ö retmenin kullandı ı dilin açık ve anla ılır olmasından etkilenir. Ö renciler, ö retmenlerini anladıkları ölçüde ö renirler. Bu açıklamaya benzer nitelikte olan sorumuzda ö rencilerimize sordu umuz; Beden e itimi ö retmenimiz, ders anlatırken kullandı ı dil açık ve anla ılırdır. Sorusuna %91.2 si yani 1068 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman e klinde cevaplar vermi tir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükme ktedir.

Brown (2005), yapmı oldu u çalı mada Etkili ileti im, ö retmenlerle- ö renciler arasında kar ılıklı saygı geli iminde esastır. Ö retmen-ö renci arasındaki ileti im ne kadar uyumluysa, ö renciler de o derecede ö renme sürecinde istekli

katılımcılar olurlar ve o derecede ö retmen huzurlu sınıf yönetimi ortamı sağlar. Bu açıklamaya benzer nitelikte olan sorularımızda; Beden e itimi ö retmenimiz, haklarımıza saygılıdır. Olaylara ö renci açısından bakabilir. Sorusuna %79.5 si yani 931 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Bir di er soruda; Beden e itimi dersinde ö retmene çekinmeden soru sorabiliriz. Sorusuna %81.8 si yani 958 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Son olarak da Beden e itimi dersinde, bizlere kar ı yakınlığını ve resmi ini denge içinde kullanır. Sorusuna %83.5si yani 978 ö renci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir.

Gözütok (2000), yapımı oldu u çalı mada Ö retmen, sınıf kurallarının nedenlerini açıklamalıdır. Ö renciler, nasıl davranmaları gerekti ini bilmekten ö te, niçin böyle davranmaları gerekti ini bilmek isterler. Bu kuralların uygun ö renme ortamı olu turmadaki i levlerini görmeleri önemlidir. Bu açıklamaya benzer nitelikte olan sorularımızdan; Beden e itimi dersinde Sınıfta her ey bir düzen içindedir. Ders ile ilgili hepimiz uymamız gereken kuralları biliriz. Sorusuna %80 i yani 937öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Bir di er sorumuzda Beden e itimi dersinde, hangi davranı ların olumsuz davranı lar grubuna girdi ini bizlere açıkça anlatır. Sorusuna %82.4 i yani 965öğrenci bu soruya sık sık ve her zaman ekinde cevaplar vermiştir. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir.

Burç (2006), yapımı oldu u lkö retim Okulu ö retmenlerinin sınıf yönetimi yeterlilikleri adlı çalı masında; “Ö retmen; sınıf içi tüm etkinliklerde ö renci önerilerini dikkate alır” maddesine ö retmenler (X = 4,22) “Ço u Zaman” ,ö renciler (X = 4,51) “Her Zaman” sonucuna ula mıştır. Bizim yapımı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerin Beden e itimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır. Sorusuna verilen cevapların ortalaması X=3.96 bulunmu tur. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmemektedir. Bunun nedeni olarak da Burç(2006) yapımı oldu u çalı mada “Ö retmen; sınıf içi tüm etkinliklerde ö renci önerilerini dikkate alır” sorusunu bütün bran ö retmenlerini de erlendirmek amaçlı sormu olup, bizim çalı mamızdaki örgencilere sorulan soru da sadece beden e itimi ö retmenleri

de erlendirdi i için farklılı ın bu nedenden dolayı ortaya çıktı ı dü ünülebilir.

Burç (2006)'un yapmı oldu u lkö retim Okulu ö retmenlerinin sınıf yönetimi yeterlilikleri adlı çalı masında; “Ö retmen; derslere zamanında girip zamanında çıkar” maddesine ö retmen (X = 4,76) ve ö renciler (X = 4,60) “Her Zaman” sonucuna ula mı tır. Bizim yapmı oldu umuz literatür çalı mada ö rencilerin Beden e itimi dersine vaktinde gelir ve dersten vaktinde ayrılır. Sorusuna verilen cevapların ortalaması X=4.52 bulunmu tur. Elde edilen bulgular sonucunda literatür çalı ma ile bizim çalı mamız arasında benzerlik gözükmektedir. Bu ba lamda sınıf yönetimine ait görü ler farklı etmenlerden etkilendi i sonucuna varılabilir. Bunun yanında etkili bir e itim için etkili bir sınıf yönetimi sa lanması önemlidir. Sınıf yönetimi ö rencilerin etkili bir davranı örüntüsü kazanmaları yanında davranı larını anlama ve yönlendirme yollarını geli tirmelerine yardımcı olmalıdır. Ö retmen davranı ları kadar ö renci davranı ları da ö renme hedeflerine ula mada önemli bir etkindir.

Sonuç olarak, ara tırmalardan elde edilen bulgular do rultusunda u önerilerde bulunulabilir:

- Ö retmenlerin sınıf yönetimi alanındaki eksiklerini ve yetersizliklerini gidermek ve sınıf yönetiminde en iyi sonucu almak için etkili sınıf yönetimi çerçevesinde ö retmenlere hizmet içi e itimler verilmelidir.
- Hizmet içi e itim almı bir beden e itimi ö retmeni ile hizmet içi e itim almamı bir beden e itimi ö retmenin sınıf yönetimi algıları kar ıla tırıldı ında sonuç daha net görülecektir.
- Beden e itimi ö retmenlerinin derste ö rencileri daha aktif hale getirmek ve onların derse daha çok katılımını sa lamak için ö renci merkezli ders i lemeye daha çok yönelmelidir.
- Beden e itimi ö retmenlerinin derste ö renciler ile daha fazla ileti im halinde olmaları ö rencilerine isimleri ile hitap etmeleri, ö rencilerle sadece dersinde de il ders dı ında da ileti im halinde olması ö retmenlerin ö renciler gözünde saygınlı ını

artıracaktır. Bu kapsamda beden e itimi ö retmenlerine diksiyon ve dili iyi kullanma dersleri verilmelidir.

- Beden e itimi dersi müfredatına ö rencilerin fiziksel ve ruhsal geli imleri ile ilgili konular yoksa konulmalı var ise gözden geçirilmelidir.

- Okullarda ailelere yönelik beden e itimi ve spor etkinlikleri ayrıca sporla ilgili bilgiler verilerek, beden e itimi dersin aslında bir zaman kaybı de il çocuklarının hem ruhsal hem de fiziksel açıdan geli mesine daha çok yardımcı oldu u fikrinin ailelere kazandırılması sa lanmalıdır.

- Beden e itimi ö retmenleri ö rencilerin kendileri için ne kadar önemli olduklarını ö rencilere hissettirmelidirler. Bu kapsamda dersin i leni i konusunda örgencilerin fikir ve önerilerine yer verilmelidir.

- Beden e itimi ders saatlerinin kısıtlı olmasından dolayı ö retmenlerin istediklerini ö rencilerine veremedikleri. Derste anlatılan konunun sadece teorikte kalması uygulama için yeterli zamanın olmaması ve ö rencilerin beden e itimi dersinde oyun oynamak için yeterli zamanın bulamaması da göze alınarak ders saatlerinin artırılması sa lanmalıdır.

- Beden e itimi dersinde ö rencilerin herhangi bir kazaya veya yaralanmaya maruz kalmaması için beden e itimi dersinin i lenece i yerde gerekli önemler alınmalı ya da beden e itimi dersinin i lenebilmesi için uygun salon ve tesislerin yapılması sa lanmalıdır.

- Beden e itimi ö retmeni mümkün oldu u kadar istenmeyen davranı ortaya çıkmadan önlem almaya çalı malı davranı ortaya çıktı nda ise müdahale etmekte gecikilmemelidir.

- Beden e itimi ö retmenlerine disiplin sa lamak üzere bedensel cezadan vazgeçilmesi gerekti i fikri a lanmalıdır.

- Beden e itimi ö retmenlerinin sınıf yönetimi ile ilgili ara tırmalar ço altılmalı ve ö retmenlerin ulaabilece i kaynak kitaplar arttırılmalıdır.

•Beden e itimi ö retmenleri sınıfta yapılacak etkinliklerin planlanması, uygulanması ve de erlendirilmesi çalı malarına örgencilerin bireysel ve grup düzeyinde yaygın bir biçimde katılmalarına fırsat vermeli ve ortam yaratılmalıdır.

•Beden e itimi ö retmenleri, her ö renciyi ba ariya odaklamalı, aynı düzey ve nitelikte sorumluluk, pekistireç ve ödül vermelidir.

•Beden e itimi ö retmenin bir model olarak derse zamanında girip zamanında çıkması ö rencinin de böyle bir olumlu davranı ı kazanmasını sa layacaktır.

•Beden e itimi ö retmenlerinin yeti tirilmesi müfredatı gözden geçirilmelidir.

BÖLÜM VI KAYNAKLAR

AÇIKGÖZ, K. (1998) Etkili Öğrenme ve Öğretme, Kanyılmaz Matbaası, 2.Baskı, zmir. s:97-115.

A AO LU, E (2002) Sınıf Yönetimi: Sınıf Yönetimiyle ilgili Genel Konular, Editör: Zeki Kaya, Pegem A Yayıncılık, Ankara. s:1-18.

AKDA , M. ve GÜNE , H. (2003) Ö retmen Rolünün Yaratıcı Bir Sınıf Ortamı Olu turmadaki Önemi, Milli E itim Dergisi. Sayı. 159, , Ankara. s:60-73.

ALKAN, C MEHMET K (2000) Özel Ö retim Yöntemleri, Anı Yayıncılık, Ankara, s:27.

ARACI, H. (2000) Okullarda Beden E itimi. Ba ırrgan Yayınevi. Ankara. s:7-70.

ARABACI, . B. (2005) “Ö retme-Ö renme Sürecine Ö rencilerin Katılımı ve Sınıfta Demokrasi”Ça da E itim Dergisi, s: 316, 20-27.

ARAS, A. (2000) İlkö retim Okullarındaki Beden E itimi Ö retmenlerinin Kar ıla tıkları Sorunlar. (Yüksek Lisans Tezi), Anadolu Üniversitesi, Beden E itimi ve Spor Anabilim Dalı, Eski ehir.

ARI, R. ve SABAN, A. (2000) Sınıf Yönetimi. Mikro Dizgi. Konya. s:35-43.

ATAMAN, A. (2003) Sınıfta _letisimde Karşılansılan Davranıs Problemleri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1 (3), s:252-262.

ATEAH, C.A and DURRANT, J.E. (2005). “Maternal use of Physical Punishment in

Response to Child Misbehavior: Implications for Child Abuse Prevention”,
Child Abuse & Neglect, Vol.29, pp.169-185.

ATICI, M. (2002) Öğrenci istenmeyen Davranışlarıyla Baş Etmede Türk ve İngiliz Öğretmenlerin Kullandıkları Yöntemlerin Karşılaştırılması, Eğitim Yönetimi Dergisi, Sayı 29, Kıs s:9–26.

AYAN, S. (2007) İlköğretim 1. ve 2. Kademe Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına göre Uygulama Durumunun İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı.

AYDIN, A (1998) Sınıf Yönetimi, Anı Yayıncılık, Ankara. s:107-111.

AYDIN, A (2000) Sınıf Yönetimi, Alfa Yayıncılık, İstanbul.s:180-181.

AYTEK N, H. (2000) Sınıf Yönetimi ve Disiplinle İlgili Kurallar Geliştirme ve Uygulama. Leyla Küçükahmet (Ed.). **Sınıf Yönetimi**, Nobel Yayıncılık Ankara.s:71.

BALLINGER, D. A. (1993) Becoming an Effective Physical Educator. Physical Educator, 50 (1), s:13–19.

BAĞAR, H (1997) Sınıf Yönetimi, Pegem A Yayıncılık, Ankara.s:13-15.

BAĞAR, H (1999) Sınıf Yönetimi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.s:10-17.

BAĞAR, H (1999) Sınıf Yönetimi, Ankara: Pegem Özel Eğitim ve Hizmetleri, Önder Matbaacılık.

BAĞAR, H (2005) Sınıf Yönetimi, Anı Yayıncılık, Ankara. s:6-8.

BAĞARAN, (1996) Türkiye Eğitim Sistemi, Ankara: Yargıcı Matbaası. s:110.

BAYKUL, Y. (2000) Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve

Uygulamasını, ÖSYM Yayınları. Ankara.

BAYINDIR N (2001) Sınıf Yönetiminde Öğretmen Davranışlarının Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

BAYRAM N. (2004) Sosyal Bilimlerde SPSS ile Veri Analizi. Ezgi Kitabevi, Bursa. s:132.

BERG N, C. and BERG N, D.A. (1999) "Classroom Discipline That Promotes Self-Control", Journal of Applied Developmental Psychology, 20 (2), s:189-206.

BLEN M. (1992) "Eğitimde Verimliliğe Öğretmenin Kişisel Özelliklerinin Etkisi" Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi VIII, s:27-30

B NBASIOGLU, C. (1999) Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim. Ankara: Anı Yayıncılık.

BROWNELL, M. T. CHRIS W. T. (2001) Davranış Problemlerini Önleyerek Pozitif Sınıf Atmosferi Oluşturma Stratejileri, intervention in School and Clinic, Vol. 37, No.1, September, s:31-35.

BROWN, D.F. (2005) "The Significance of Congruent Communication in Effective Classroom Management, Clearing House, Sep/Oct, Vol.79, Issue 1, s:12-15.

BURÇ, (2000) İlk Öğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yeterlilikleri. (Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

BÜYÜKÖZTÜRK, . (2004) Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı. Pegem Yayıncılık. Ankara.

CANGELOS, J. S. (2000) Classroom Management Strategies: Gaining and Maintaining Students' Cooperation, Fourth Edition. New York: John Wiley

and Sons, Inc.

CELEP, C. (1999) “Ö retmen Adayı Ö rencilerin Sınıf i Tartı malarla Katılma Tutumları”, DEÜ Buca E itim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı:11,s.345-357.

CELEP, C. (2000) SınıfYönetimi ve Disiplini, Ankara: Anı Yayınları. s:21-23.

CELEP, C. (2004) Sınıf Yönetimi ve Disiplini, Anı Yayıncılık, Ankara. s:71-72.

ÇEL K, V. (2003) Sınıf Yönetimi, Nobel Yayın Da ıtım, Ankara.s :171-172.

COTHRON, D.J. KUL NNA, P.H. GARRAHY, D.A. (2003) This is kind of giving away... ‘Students perspectives of effective classroom management. Teach Teach Educt. 19. s:435-444.

ÇET N, Y. (2002) İlkö retim 4. Ve 5. Sınıf Ö retmenlerinin Sınıfta Kar ıla tıkları Disiplin Proplemleri le İlgili Görü leri Yayınlanmamı Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ç ÇEK, S. NCE, M. L. HÜRMERİÇ, I., SARAÇ, L. ve YILDIRIM, A. (2004) Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Organizasyonu ve Ders Zamanı Kullanımı Davranışlarının Analizi. Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi, 15 (4). s:207-218.

ÇÖNDÜ, A. (1999) Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

DEM REL, Ö. (1994) Genel Ö retim Yöntemleri, Usem Yayınları. Ankara. s: 113.

DEM REL, Ö. (1999) Öğretme Sanatı: Plandan Değerlendirmeye, Pegem Yayıncılık, Ankara. s: 196.

DEM REL, Ö. (2002) Eğitimde Program Gelistirme, Pegem A Yayıncılık, Ankara. s:

5-7.

DEM RHAN, G. (2006) Spor Egitiminin Temelleri. Spor Yayınevi ve Kitabevi – Bagırgan Yayınevi. Ankara. s: 267-269.

DEM RTA ve KAHVEC , (2010) ‘‘ilkö retim ikinci kademe ö rencilerinin okullarına yönelik beklenti ve memnuniyet düzeyleri’’ Journal of New World Sciences Academy 2010, Volume:5, Number:4, article Number: 1C0263

D NSMORE, (2003) Sınıf Yönetimi, Educational Research information Center, ED 478 771, July.

DUMAN. T. ve ÇET N. S. (2004) Orta Öğretim Öğrencilerinin, Öğretmenlerin Sınıfta Disiplin Sağlama Yaklaşımlarına ilişkin Görüşleri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2 (3). s: 281–290.

ERDEN, M. ve AKMAN, Y. (1995) E itim Psikolojisi: Geli im-Ö renme-Ö retme, 2. Baskı, Arkada Yayınları, Ankara. s:223.

ERDEN, M. (2001) Ö retmenlik Mesle ine Giri . Alkım Yayınları. stanbul. s:45-46.

ERDEN, M. (2005) Sınıf Yönetimi, Epsilon Yayınevi, stanbul. s:28-29.

ERDO AN, .(2001) Sınıf Yönetimi, Sistem Yayıncılık, stanbul.

ERG N, H. (2003). leti im Becerileri E itim Programı'nın Okul Öncesi Dönem Çocuklarının leti im Beceri Düzeylerine Etkisi, Yayınlanmamı Doktora Tezi, .Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, stanbul.

ERTURK, S. (1970) On yıl öncesine kıyasla öğretmen davranışları. planlama-ara tırma ve koordinasyon dairesi başkanlığı yayınları. Ankara.

GARDNER, H. (1991). *The Unschooled Mind: How Children Think and How Schools Should Teach*, New York: Basic Books. s:138.

GARRETT, T. (2005). *Student - and Teacher - Centered Classroom Management: A Case Study of Three Teachers' Beliefs and Practicies*. Doctor of Education, Graduate Program in Early Childhood / Elementary Education, The State of University of New Jersey.

GARROD, S.A.R. and MAZ Ar, C.M. (1988) "Development of Classroom Management Skills", **IEEE Transactions on Education**, Vol. 31, No. 2, May, s:128-132.

GEST, S.D., WELSH, J.A., and DOM TROV CH, C. E. (2005) "Behavioral Predictors of Changes in Social Relatedness and Liking School in Elementary School", *Journal of School Psychology*, Vol.43, s:281-301.

GÜÇLÜ, N. (2002) *Sistem Yaklaşımı ve Eğitim Örgütleri. Öğretmenlik Meslegine Giriş*. Küçükahmet, L. (Ed.). Nobel Yayın Dağıtım. Ankara. s:87-106.

GÜLEÇ, S. ve ALKIS, S. (2004) *Öğretmenlerin Sınıf Ortamında Kullandıkları Davranış Değiştirme Stratejileri*. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XVII (2), s: 247-266.

GÜNDÜZ, Y (2001) "Öğretmenlerin Sınıf Yönetimindeki Yeterlikleri", *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÖMLEKS Z MN. (2004) *Kitap okuma alışkanlığına ilişkin bireysel tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği*. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 14(2), s:185-195.

- GÖZÜTOK, D. (2000) Öğretmenlik İmimi Geliştiriyorum, Siyasal Kitapevi, Ankara. s:140-150.
- GROSSMAN, H. (1990) Trouble-free Teaching: Solutions to Behaviors Problems in the Classroom. Mountain View, CA: Mayfield. s:162-163.
- HABERMAN, M. (2000) “Urban Schools: Day Camps or Custodial Centers?”, PhiDelta Kappan, November, Vol.84, Issue 3, s:203-208.
- HARRISON, M. J., & C. L. Blakemore. (1992) Instructional Strategies for Secondary School Physical Education. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers
- HESAPÇIOĞLU, M. (1994) Öğretim İlkeleri ve Yöntemleri: Eğitim Programları ve Öğretim, Geniletilmiş 3. Baskı, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş. İstanbul. s:29.
- ILGAR, L. (1996) Eğitim Yönetimi Okul Yönetimi Sınıf Yönetimi, Beta Yayınları. İstanbul. S:143.
- ISIK, H. (2006) Sınıf Yönetimi: Öğrenme Ortamlarının Fiziksel Düzeni, Editörler: Mehmet Sisman ve Selahattin Turan, Pegem A Yayıncılık, Ankara. s:34-35.
- MER, G. (2001) “Olumlu Öğrenmeye Uygun Ortam Yaratma”, Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar, (Editör: Leyla Küçükahmet), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara. s:157-168.
- RA, N. (2004) “Etkili Sınıf Yönetimi ve Aktif Öğrenme.” Çağdaş Eğitim Dergisi, Sayı: 310, s: 34-39.
- KARAKÜÇÜK, S. (1989) Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi. Gazi Üniversitesi Yayını. Ankara.

KARASAR, N. (2004) Bilimsel Arastırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler, 13. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

KESKİN, M. (2002) Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları ve Kullandıkları Ba etme Yolları, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KÜÇÜK A. (2003) Sınıf Yönetimi, Nobel Yayınları. Ankara. s:18-19.

LEMLECH, J.K. (1988) Classroom Management:Methods and Techniques for Elementary Teachers,2.Baskı, White Plains, NY:Longman.

LEUNG, C. and LAM, S. (2003) “The Effects of Regulatory Focus on Teachers’ Classroom Management Strategies and Emotional Consequences”, Contemporary Educational Psychology, Vol. 28, s:114-125.

MAHRO LU, A. (1993) “Sınıf Yönetimi”, Eğitim Dergisi, Sayı 4, s: 71-80.

MARTİN, Sd. (2004) Finding Balance: İmpact of Classroom Management Conception on Developing Teachers Practice. Teach Teach Educa, 20, s: 405-422.

MARZANO, R. J. PCKER NG, D. J. (2003) Classroom Management that Works: Research-Based Strategies for Every Teacher. Virginia USA: Association for Supervision and Curriculum Development Alexandria.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2007) Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu. Devlet Kitapları Müdürlüğü. Ankara. s:30-31.

MC WH RTER, J. ve VOLTAN-ACAR, N. (1998) Çocukla İletişim, MEB Yayınları. İstanbul. s:197.

- NELSEN, J. LOTT, L. ve GLENN, S. (2002) Sınıfta Pozitif Disiplin, Çev: Miyase Koyuncu, Hayat Yayıncılık. İstanbul. s:179-180.
- OKUTAN, M. (2005) Sınıf Yönetiminde Örnek Olaylar, Milli Eğitim Dergisi, sayı 168. Ankara. s:107-115.
- ÖNER, U. (2003) “Çatışma Çözme ve Arabuluculuk Eğitimi”, İlköğretimde Rehberlik, Ed: Yıldız Kuzgun, , 4. Baskı, Nobel Yayıncılık. Ankara. s:189-236.
- ÖZCAN, A.O (1999) Öğretmenlerin İç Yüzü-Davranışları, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları. İstanbul. s:56-57.
- ÖZÇAKIR, S. (2007) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları: Düzce İli Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı.
- ÖZDEN, (2005) Y. Sınıf Yönetimi: Sınıf içinde Öğrenme Öğretme Ortamının Düzenlenmesi, Editör: Emin Karip, Pegem A Yayıncılık, Ankara. s:40.
- ÖZTÜRK, B. (2005) “Sınıfta Gösterilmeyen Davranışların Önlenmesi ve Giderilmesi”, Sınıf Yönetimi, (Editör: Emin Karip), Pegem A Yayıncılık, Ankara, s:145.
- ÖZYÜREK, M. (2001) Sınıfta Davranış Yönetimi, Karatepe Yayınları, Ankara. s:1-10.
- PERON, J. (1995) Discipline Techniques Used by Secondary School Physical Education Teachers. Master of Arts (Education). Department of Physical Education, Faculty of Education, McGill University.
- SABAN, A. (2002). Öğrenme ve Öğretme: Yeni Teori ve Yaklaşımlar, Geliştirilmiş 2. Baskı, Nobel Yayıncılık. Ankara. s:73.

SADIK, F. (2002) “Sınıf indeki Problem Davranı larının Nedenleri”, E itim Ara tırmaları Dergisi, Anı Yayıncılık, Ankara. s:106-114.

SARAÇ, L. (2003) Teaching Effectiveness Indices of In-Service and Prospective Physical Education Teachers. Unpublished Master of Science Dissertation. Middle East Technical University, The Department of Physical Education and Sport.

SARITA , M. (2000) “Sınıf Yönetimi ve Disiplinle ilgili Kurallar Gelistirme ve Uygulama”, Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar, (Edit.:Leyla Küçükahmet) Nobel Yayın Dağıtım, Ankara. s:56-60.

SARITA , M. (2004) Ö retmen Veli Görü melerinin Yönetimi., Sınıf Yönetimi, Ö reti Yay., II. Baskı, Ankara, s: 205.

SARPKAYA, P (2006) “ İkö retim Birinci Kademe Okullarında Sınıf inde Kar ıla ılan Ö retmen İddeti”, E itimde a da Yönelimler III, Yapılandırmaçılık ve E itim Yansımaları Sempozyumu Bildiriler Kitabı, zmir. s:255.

SAVRAN, A. AKIROGLU, J. (2003) Differences between Elementary and Secondary Preservice Science Teachers’ Perceived Efficacy Beliefs and their Classroom Management Beliefs. The Turkish Online Journal of Educational Technology.

SCH FF, M. and BARG L, B. (2004) “Children With Behavior Problems: Improving Elementary School Teachers’ Skills to Keep These Children in Class”, Children and Youth Services Review, Vol.26, Issue 2, s: 207-234.

SENEMOGLU, N (1998) Gelisim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya, Özsen Matbaası, Ankara. s:7-8.

S EDENTOP, D. (1991) Developing Teaching Skills in Physical Education. (3rd Ed). Mountain View: Mayfield.

S MPL C O, J. S.C. (1999) “Some Simple and Yet Overlooked Common Sense Tips For A More Effective Classroom Environment”, Journal of Instructional Psychology, June, (Çevrimiçi) <http://findarticles.com,17.10.2006>.

AH N, F. ve BEYAZOVA, U. (2001) “Çocu un İddetten Korunma Hakkı”, Milli E itim, Sayı 151, s.90-94.

MAN, M. TURAN, S. (2004) Sınıf Yönetimi, 1. Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara. s:6-9.

TAMER, K. ve PULUR A. (2001) Beden E itimi ve Sporda Ö retim Yöntemleri. Ada Matbaacılık. Ankara. s:41-44.

TARHAN, N. (2004) Makul Çözüm, Tima Yay. stanbul.

TAV ANCIL, E. (2005) Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi 2.baskı Nobel Yayınları. Ankara.

TEZCAN, M. (2003) “E itimin Toplumsal Temelleri”, Ö retmenlik Mesle ine Giri , Editör: Veysel Sönmez, s.81-106, Geni letilmi 3. Baskı, Anı Yayıncılık Ankara. s:81-106.

TERZ , A. R. (2002) Sınıf Yönetimi Açısından Etkili Ö retmen Davranı ları. Milli E itim Dergisi, 155-156. Web: <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/155-156/terzi.htm>

TURAN, S. (2006) Sınıf Yönetiminin Temelleri.. Öğreti Pegem A Yayıncılık.
Ankara.

Turhan, B. (1993) Manisa ili eğitim kurumlarında okullar arası spor karşılaşmalarına katılım ve sorunları. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II.Ulusal Sempozyumu 16-18 Aralık, Manisa, 1993, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, s:295-300.

TURGUT MF, BAYKUL Y. (1992) Ölçekleme Teknikleri. ÖSYM Yayınları,
Ankara. s:173.

TÜRNÜKLÜ, A. (2006). İlköğretimde Sınıf içi istenmeyen Davranışlar ve Nedenleri. Yasadıkça Eğitim, s: 91, 2-6.

TOPSES, Gürsen. (2001) Sınıf Yönetimi: Öğrenci Davranışlarını Etkileyen Sosyal ve Psikolojik Faktörler ve Sorunlar, Editör: Leyla Küçükahmet, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

UGUR, O. A. (2006) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları Ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma Ankara (ili Örneği).Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı.

UNDERWOOD, M. (1987) Effective Class Management, Longman Inc. New York.

ÜNAL, S. SEFER A. (2003) Sınıf Yönetimi, stanbul. s:31.

WRAGG, E.C. (1993). Class Management, Routledge. London. s:45-53.

WOOLFOLK, A. E. HOY, W. K. (1990) Prospective teachers' sense of efficacy and beliefs about control. Journal of Educational Psychology, 82 (1), s: 81-91.

YALÇINER, M. (1991) Beden E itimi ve Sporun Milli E itim Bütünlü ü çerisindeki Yeri, 1. E itim Kurumlarında Beden E itimi ve Spor Sempozyumu (19-21 Aralık 1991 zmir), zmir, Milli E itim Bakanlığı Okul ç i Beden E itimi Spor ve zcilik Dairesi Ba kanlı ı, Milli E itim Basımevi 1992, s: 65-68.

YILDIRIM, . (2004) “Lise Ö rencilerinde Boyun E ici Davranışların Yaygınlı ı.” Hacettepe Üniversitesi E itim Fakültesi Dergisi 26. S:220-228.

YÜKSEL, G. (2001) “Mesle e Yeni Ba layan Ö retmenlerin Ergenlik Dönemi Ö renciler ile Ba arılı leti im Kurmalarında Sosyal ç görü ve Sosyal Becerilerin Yeri”, Milli E itim, Sayı 152, s: 42-44.

EKLER

BEDEN EĞİTİMİ DERSİ SINIF YÖNETİMİ ANKETİ

Cinsiyet: Erkek () Kız () Yaş: () Sınıf: ()

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE SINIF YÖNETİMİ DAVRANIŞLARI	Hiçbir zaman	Bazen	Ara sıra	Sık sık	Her zaman
1-Beden eğitimi öğretmenimiz dersine her zaman hazırlıklı girer ve dersin amacını, dersin başında açıklar.					
2-Beden eğitimi dersini planlı ve düzenli bir şekilde sürdürür.					
3-Beden eğitimi öğretmenimiz, derse girdiği zaman öncelikle bizim dikkatimizi derse çeker.					
4-Beden eğitimi dersine vaktinde gelir ve dersten vaktinde ayrılır.					
5-Beden eğitimi öğretmenimiz, ders anlatırken kullandığı dil açık ve anlaşılırdır.					
6-Beden eğitimi dersine yeni konuyla ilgili sorularla başlar.					
7-Beden eğitimi dersinde, dersi sürükleyici ve zevkli hale getirmek için değişik öğretim yöntemleri kullanır.					
8-Beden eğitimi dersinde yeni öğrenilen konuları geçmiş bilgilerle birleştirir.					
9-Beden eğitimi dersinde öğretilen konuyu pekiştirecek farklı oyunlar hazırlar.					
10-Beden eğitimi dersinde öğretme hızını öğrencilerin öğrenmesine göre ayarlamaya çalışır.					
11-Beden eğitimi dersinde sınıfın çoğunluğunun anlamadığı konuları tekrar eder.					
12-Beden eğitimi dersinde, dikkatimiz dağıldığında, öğretmenimiz sınıfa hemen müdahale eder ve sınıfı tekrar düzene sokar					
13-Beden eğitimi dersinde derse ilgisiz öğrencileri soru sorarak uyarır.					
14-Beden eğitimi dersi esnasında bizim fikir ve önerilerimizden faydalanır.					
15-Beden eğitimi dersinde öğrencilerini başarılı olmaya odaklar.					
16-Beden eğitimi dersinde öğretmene çekinmeden soru sorabiliriz.					
17-Beden eğitimi dersinde Sınıfta her şey bir düzen içindedir. Ders ile ilgili hepimiz uymamız gereken kuralları biliriz.					
18-Beden eğitimi dersinde, hangi davranışların olumsuz davranışlar grubuna girdiğini bizlere açıkça anlatır.					
19-Beden eğitimi öğretmenimiz, oluşabilecek sorunları önceden planlayıp, gerekli tedbirleri alır.					
20-Beden eğitimi dersinde yapılan hataları düzeltirken olumlu ifadeler kullanır.					
21-Beden eğitimi dersinde, bizlere karşı yakınlığını ve resmiliğini denge içinde kullanır.					
22-Beden eğitimi öğretmenimiz, haklarımıza saygılıdır. Olaylara öğrenci açısından bakabilir.					
23-Beden eğitimi öğretmenimiz, dersi bitirmeden önce toparlanmamız için bize zaman tanır.					

ÖZGEÇM

ERKAN TORTU

Karakeçili Mh. Samsun Cd. No:97/A
Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlü ü
ÇORUM
Cep: 0554 227 4969
E-Mail: tortuerkan@hotmail.com.tr

K İSEL B LG LER

Uyru u : T.C
Do um Yeri : Çorum
Do um Tarihi : 27.08.1985
Medeni Durum : Bekar

Ä ustos 2011 :Çorum Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlü ü- Tesisler Memuru

E T M

2009 - 2012 :Kırıkkale Üniversitesi Sa lık Bilimler Enstitüsü Beden E itimi ve Spor Ö retmenli i Ana Bilim Dalı
2005 -2009 :Kırıkkale Üniversitesi Beden E it. ve Spor Yüksekokulu Spor yöneticili i
1999-2002 :Çorum Eti Lisesi (Yabancı Dil A ırlıklı)
1996-1999 :Salim Akaydın İlkö retim Okulu
1991-1996 :Ömer Bey köyü ilkokulu